

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun:
Ljubljana številka
10,650 in 10,349 za
inzerate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Kongres Kristusa Kralja potreben ali nepotreben?

Pozno vprašanje!... Zdaj šele vprašujete, če je potreben, ko je že na pragu? Ce je morda nepotreben, zakaj ga sklicujete?! — Morda, seveda! Bomo videli!

Krščanskim ljudem je to pisano. Ljudje, ki krščansko ne mislijo in ne čutijo, nas ne morejo razumeti. Pa da bi nas razumeli vsaj kristjani!

Čudno namreč, da tudi nekateri krščanski ljudje tako težko razumejo, kaj kongres Kristusa Kralja hoče. Tako malo čutijo njega potrebo. »Saj ga ni treba.« »Saj imamo evharistične kongrese.« »Saj ni veliko razlike med njima.« »Čemu ti stroški!«

Velika zmeta!

Gotovo — končno gre pri obeh za istega Kristusa. In vendar je med obema kongresoma bistvena razlika.

Ce bi ne bila, gotovo bi ne bil dal predsednik evharističnih kongresov, škof Heylen sam, dobrohotnega sveta: »Kar vi želite, to ne spada na evharistične kongrese; napravite ta to posebne kongrese, ki se lahko z našimi vstle!« Če bi med tema dvema kongresoma ne bilo razlike, bi bil rekel: Kaj pa hočete? Kaj sitnarite? Saj kongrese že imamo, saj na njih lahko o vsem razpravljamo!

Kristus — Kralj. Kaj hoče to reči? — Da je Kristus Kralj, kdo tega ne ve? Ali je treba to še poudarjati? Prav nič ni treba, če je to samo lepa beseda, če iz tega ne izvajamo nobenih posledic. Tako radi ostajamo pri samih besedah, v globino njih pomena pa ne prodremo, praktičnih sklepov iz njih pa ne izvajamo.

Kristus-Kralj pomeni, da naj res kraljuje. Ali pa kraljuje? Seveda kraljuje, naj je komu prav ali ne.

Toda Kristus se ne zadovoljuje s prisiljenim kraljevanjem. Srca hoče, priznanja hoče, vdanih podanikov hoče.

Koliko pa jih je, ki njegovo kraljevanje priznavajo? Vsi so njegovi — in vendar niso. Večinoma ne.

Kraljestvo Kristusovo na zemlji — ali si moremo želeli na zemlji kak višji ideal? Po čem boljšem in višjem naj hrepeni kakor po tem: »Pridi k nam tvoje kraljestvo!«

Kako pa bi bilo, ko bi Kristus res kraljeval po svetu? Kaka bi bila naša zemlja? Gotovo še vedno solzna dolina. In vendar paradiz v primeri s tem, kakor je zdaj!

Kako pa je zdaj?

Štejem leto 1939 po Kristusu! V tem letu hodi po zemlji svojih dva tisoč milijonov ljudi. Izmed teh je kristjanov dobrih 600 milijonov. Pijeta tretjina. Komaj vsak tretji človek! Več ko tretjina teh kristjanov je »ugovarjavcev« (protestantov) in razkolnikov. Razklani smo. Kako ta rana boli!...

Nas, ki pravimo, da je edina naša popolnoma prava — katoličanov — nas je pičlih 400 milijonov. Petina človeštva. Vsak peti človek žele je v vidnem kraljestvu božjem. V njegovi cerkvi na zemlji.

400 milijonov katoličanov! Pa kakšnih! Ali jih ni med temi milijone, ki nobene besede težje ne slišijo kakor besedo, ki jih označuje: »katoliški?« Ali niso bili »katoličani« na primer tudi tisti Slovenci, ki so šli v Spanijo, da so tam cerkve požigali in kristjane na peklenške načine mučili?!... To so vam katoličani, da smo jih lahko veselili!... Bože mili!...

In takih ali vsaj podobnih ni malo. Pri vseh narodih, čeprav se imenujejo »katoliški«, jih najdemo. Pravo, pristno, popolno poganstvo se dviga mnogokje iz tal na krščanskih tleh. Moderna mesta so, če ne formalno, pa vsaj dejansko, delno še poganska. 50, 30, 20 ali tudi le 10%, če ne še manj, živi res krščansko. Iz mest pa se razleza ta »pokrete« vedno bolj tudi na deželo.

Svet odpada od Boga! Trumoma odpada. Po nekaterih državah v Evropi se dogajajo v tem pogledu strahotne stvari, ko izstopajo iz Cerkve kar po 10.000!

In tebe, ki si kristjan, to nič ne boli, nič ne skrbi?... In praviš: Kaj pa hočete? Saj ni tako hudo! Kaj bi tako črno gledal! Saj smo še kristjani! O, ti srečna brezskrbnost! Kako bi te ne zavaljal!...

Toda, kako je že rekel »tisti?« »Kadar so ljudje »spali«, je prišel sovražnik in je nasejal ljulike.« Aha, kadar so »spali!« Ta je že vedel, zakaj je to rekel. A spati je tako prijetno! Čemu se vznemirjati, čemu sebi in drugim življenje greniti?

Oprostite ironijo! Toda, ali nam ne pove zgodovina, koliko nevarnosti so kristjani že prepadli in se zavedali šele, ko je katastrofa nadnje prihrula? Ali je res, da se ljudje iz zgodovine nič ne uče? Ali naj se res vzdramimo vselej šele, ko je nesreča že nad nami? Ali niso naše zgube že dovolj velike, da začnemo misliti, kam bo to prišlo, in kaj storiti, da vsaj ohranimo svoje posestno stanje, če ga že ne razširimo?

Morda bo že to dalo malo misliti vsem in vsakemu, kdor še krščansko misli in čuti, da pri teh razmerah vendar ni odveč, da se zberemo in resno preudarimo, kako bi silni tok razkristijančevanja ustavili in moč krščanstva skušali ojačiti. To vendar ni kaka osebna kaprica, ampak bridka potreba!

Ne, ne, vsak veren Slovenec naj bi se živo zavedal, v kaki nevarnosti je danes kraljestvo božje, potem bi čutil tudi živo potrebo, da skušamo kaj ukreniti v njegovo obrambo.

To zavest vzbuditi, je namen tehle besedi. Pozno sicer — a ne prepozno.

Mandžurija se želi pogajati

Fantastična japonska poročila trdijo, da so sovjeti izgubili 520 letal
Angleška poročila pa pravijo, da sovjeti drže svoje postojanke

Tokio, 12. julija. AA. Reuter: Brzobjavka agencije Domei pravi,

da je predsednik vlade Mandžukua izjavil, da je ta država pripravljena začeti pogajanja za rešitev obmejnega spopada z zunanjjo Mongolijo odnosno s Sovjetsko Rusijo.

Japonska poročila

Tokio, 12. julija. Japonsko poročilo pravi: Po devetdnevnih težkih borbah se je japonsko-mandžurskim četam posrečilo pognati s pomočjo letalstva in artiljerije ter motoriziranih oddelkov sovjetsko-mongolske čete v beg. Sovjetsko-mon-

golske čete so se umaknile za reko Kalko. Ta reka teče na meji med Zunanjo Mongolijo in Mandžurijo.

Po poročilih poveljništva kvantunske armade znašajo izgube sovjetskih in mongolskih čet 1500 mrtvih ter veliko število ranjenih. Več sto mongolskih in sovjetskih konjenikov je bilo ujetih. Razen tega je bilo sestreljenih 520 (?) letal ter uničenih 20 (?) tankov. Trije topovi ter velika količina vojnega materiala je padla v roke japonskim četam.

Angleška poročila

London, 12. julija. AA. Reuterjev poseben dopisnik na mandžursko-mongolski meji poroča:

S posebnega opazovališča, oddaljenega tri milje od reke Halakar, sem gledal razburljivo borbo

med dvema letalskima eskadrilama. Sovjetska letala so napadla dvakrat. Pri prvem napadu so se spopadla japonska letala, ki jih je bilo 24, s sovjetskimi letali ter sta dve japonski letali pri tem zgoreli. Ostala letala so se vrnila na svoje oporišče. Nekoliko pozneje se je pojavilo 18 sovjetskih bombnikov, ki so navzlic intenzivnemu protiletalskemu ognju vrgli bombe na glavni vodovod, odkoder japonsko vojno letalstvo dobiva vodo. Po končanem bombardiranju so Japonci kazali koške bombe ter trdili, da gre za »bakteriološke« bombe, to je bombe, napolnjene z mikrobi, da bi se tako zastrupila voda. Čete Zunanje Mongolije se navzlic močnemu obstreljevanju japonske artiljerije in napadov pehote držijo še vedno na drugi strani reke Halakar ter uspešno branijo svoje položaje.

Japonci in Angleži v soboto pri zeleni mizi

Japonska bo zahtevala angleško nevtralnost v kitajsko-japonski vojni

Tokio, 12. julija. AA. Havas: Po vesteh agencije Domei se bodo angleško-japonska pogajanja začela verjetno v soboto, v kolikor Velika Britanija ne bi povzročila kakšne spremembe. Na japonski strani bodo jutri končane vse priprave za te razgovore, zunanji minister Arita pa bo v petek povabil v Galimuso angleškega veleposlanika sira Roberta Craighesa, radi pripravljalnih razgovorov, ob navzočnosti pred nedavnim postavljenega izrednega poslanika Katoba.

Zunanje in vojno ministrstvo sta se sporazumela glede etališča, ki ga bo Japonska zavzela na angleško-japonski konferenci. Iz dobro obveščene vira se izve, da bo japonska delegacija zahtevala obljubo, da ostane Anglija v kitajsko-japonskem sporu nevtralna ter bo ta obljuba pogoj, da se bo sploh razpravljalo o vprašanju Tientsina. Izredna seja vlade se bo vršila 14. julija. Na seji bodo proučili vsa vprašanja v zvezi s konferenco.

Predstavnik zunanjega ministrstva je izjavil novinarjem, da bo odločitev o proceduri japonsko-angleških pogajanj padla šele o priliki prihodnjega

sestanka med zunanjim ministrom Aritom ter angleškim poslanikom Craigiesom. Sestanek se bo vršil verjetno šele prihodnji teden.

Grof Terauci Osumi na obisku v Rimu

Tokio, 12. julija. AA. Reuter: Za časa svojega bivanja v Italiji se bo grof Terauci Osumi udeležil svečanosti o priliki proslave obletnice fašistovskega pohoda na Rim. Pred svojim odhodom je grof Terauci Osumi dal častnikarjem izjavo, v kateri je dejal, da sestanek voditeljev treh močnih držav v teh časih ni samo velikega pomena, pač pa, da bi ta sestanek mogel pomagati k uspehu japonske vojne na Kitajskem.

Novi japonski ukrepi

Peking, 12. julija. AA. Reuter: Po pisanju japonskih listov bodo Japonci začeli izvajati sedaj gotove ukrepe proti Angležem v Cinanu, glav-

nem mestu pokrajine Santung. Kitajskim trgovcem je dovoljeno razpolagati z zalogami angleškega blaga, toda istočasno so bili obveščeni, da jim bo angleško blago, ki bi ga v bodoče dobivali, takoj odvzeto. Glavni angleški proizvodi, ki se prodajajo v Cinanu, so kolonialno blago, petrolej in cigarete.

Tiencin, 12. julija. AA. Havas: Na vprašanje častnikarjev, ali bo morebitna blokada francoske koncesije v Hankovu imela svoje posledice za razširjanje Japonske glede francoske koncesije v Tiencinu, je zastopnik japonske vojske odgovoril zanikalno.

Moskva predlaga odložitev pogajanj „za nekaj tednov“

Varšava, 12. jul. AA. Stefani: »Agencija Pat. prinaša vest, da je sovjetska vlada predložila angleški vladi, naj se sedanja pogajanja odložijo za dva do tri tedne.

London, 12. jul. AA. Reuter: Poslanci so v spodnjem domu vprašali ministrskega predsednika Chamberlaina, kako napredujejo pogajanja s Sovjetsko Rusijo.

Chamberlain je dejal, da za zdaj nima ničesar dodati svoji izjavi, ki jo je dal pred dvema dnevi o tem predmetu.

Na vprašanje, ali bo angleška vlada v kratkem objavila vse predloge, ki so bili stavljeni z obeh strani, je Chamberlain dejal:

Ne mislim, da bi bilo to za zdaj zaželeno. Moglo bi dovesti do nadaljnjih medsebojnih obtoževanj.

Nova navodila?

London, 12. jul. TG. Na merodajnem mestu izjavljajo, da je angleška vlada nočjo brzojavila nova navodila v Moskvo. Ne povedo pa, če so ta navodila namenjena za nadaljevanje pogajanj o varnostnem jamstvu za baltske države ali pa samo za sklep trojne zveze med Anglijo, Francijo in Rusijo o medsebojni pomoči v primeru napada.

Reuterjev urad pravi, da ni znano, da bi bila sovjetska vlada zaprosila za odgoditev pogajanj, pač pa ne izključuje možnosti, da se bo to zgodilo te dni.

Sovjetska vojna mornarica po nemških podatkih

London, 12. julija. b. Pomorski strokovnjak »Daily Telegrapha« Tiviter prinaša iz službenega lista nemške admiralitete nekaj podatkov o ruskem pomorskem programu. Stevilke, ki jih je dobil, so mnogo nižje od onih, ki jih je Anglija imela do sedaj. V leningrajskem področju so sedaj zaposlene štiri ladjedelnice. Tu se gradi vojna ladja 35.000 ton, tri težke križarke, dva nosilca letal in 25 podmornic. Kronstadt je popolnoma pripravljen za pomorsko oporišče. Dohodi Leningrada so zaščiteni z mrežo min od 50 km. Na Dalnjem Vzhodu ima Rusija močno brodogradnjo v Vladivostoku se nahaja 60 podmornic, od teh polovica težkega tipa. Razen tega se v Vladivostoku nahaja 500 do 900 vodnih letal prve linije.

Grof Ciano v Barceloni

Barcelona, 12. julija. AA. Italijanski zunanji minister grof Ciano je odšel takoj po prihodu v Barcelono v spremstvu notranjega ministra Sunera v poslopje pokrajinske uprave, kjer je bila prirejena zakuska. Nato je Ciano obiskal stadion, kjer je bilo zbranih čez 60.000 ljudi, ki so italijanskega ministra toplo in prisrčno pozdravljali. Na stadion je Ciano prispel v spremstvu notranjega ministra Sunera in zunanjega ministra Jordana. Nato je bila parada španske mladine pred grofom Ciano. Svoji so bile barcelonske ulice in trgi razkošno razsvetljeni, množica pa je navdušeno pozdravljala grofa Ciana, ko se je vračal v vladno palačo.

Milan, 12. julija. AA. Stefani: Dopisnik lista »Popolo d'Italia« poroča iz Spanije o govori, ki sta jih imela italijanski zunanji minister grof Ciano in španski notranji minister Suner. Poudarja, da sta ta dva govora poudarila pomen

odkritja spomenika, ki ga je poklonil Mussolini in ki ga je v Taragoni postavila španska vlada. Italijansko-španska solidarnost je podlaga za obojestransko korist. Dopisnik omenja zgodovinsko izjavo predsednika italijanske vlade Mussolinija, po kateri je Italija odpravila svoje legionarje in s tem ovrgla vse neumestne kritike demokratičnega časopisja. Grof Ciano je izjavil v svojem govoru, da bo Italija podpirala razvoj španske države. Mladina je jamstvo za ta razvoj.

Zagrebska vremenska napoved. Vedro, nekoliko hladneje.

Zemunska vremenska napoved. Delno oblačno po vsej državi. Ponekod krajevne nevihte v popoldanskih urah, predvsem v gorskih predelih.

Dunajska vremenska napoved. Spremenljivo, precej oblačno, tu in tam plove, zaenkrat še hladno, pozneje topleje.

Zakaj je Italija izgnala inozemce iz južne Tirolske

V zvezi s preseljevanjem nemškega prebivalstva

Rim, 12. jul. TG. Francoski, švicarski, nizozemski in angleški poslanci so prišli v zunanje ministrstvo, da vprašajo, kaj je vzrok, da so bili njihovi državljani, ki prebivajo na južnem Tirolskem, izgnani, in da morajo v teku 24 ur zapustiti ozemlje. Poslanci so tudi vprašali, če se rok odhoda ne bi dal podaljšati, ker so mnogi med prizadetimi družinski očetje in mnogi tudi lastniki zemljišč in hiš.

V zunanjem ministrstvu v odsotnosti zunanjega ministra grofa Ciana, ki se nahaja v Spaniji, imenovanim diplomatom niso mogli dati zahtevanih pojasnil. V političnih krogih pa menijo,

da za zgoraj navedene ukrepe ni bilo nobenih drugih razlogov, kakor ti, da so bili primorani v zvezi s preselitvenimi načrti nemškega prebivalstva na južnem Tirolskem. Nemški državljani so namreč že dobili trimesečni rok, ko se morajo vrniti čez mejo v Nemčijo. Morda so z drugimi inozemci zaradi tega nekoliko strožje postopali, da se ne bi nemški državljani mogli pritoževati.

Na drugi strani pa je res, da bi Italijanska oblast le nerada videla inozemske opazovalce na ozemlju, kjer naj bi se v bližnji bodočnosti izvedli obsežni preselitveni načrti, ki bodo zvezani brez dvoma tudi z neljubimi prizori. Italijanski listi o teh ukrepih ničesar ne povedo. Na poučenih mestih pravijo, da gre k večjemu za 250 švicarjev, 15 Francozov, nekaj Angležev in Nizozemcev, med tem ko ameriški državljani niso prizadeti.

Iz politično-vojnih razlogov

Curih, 12. jul. b. V zvezi s podvzetimi ukrepi italijanske oblasti o izgonu inozemcev iz Italije, prinaša »Neue Zürcher Zeitung« iz Rima informacije, da so na temelju razgovorov, ki jih je imel švicarski odpravnik poslov v Rimu včeraj z italijanskim državnim podtajnikom Bastianijem, vsi inozemski turisti in naseljeni inozemci pozvani iz politično-vojnih razlogov, da zapuste Bolceno in da jim je zato odgoden kratek rok. To pomeni, da morajo takoj zapustiti to področje, medtem ko se bolnikom in drugim osebam, ki bi ne moge takoj odpotovati, rok podaljšati. Odredbe italijanskih oblasti o izseljenju inozemcev se ne nanašajo samo na državljane omenjenih štirih držav, ampak na vse inozemce.

Politični zapiski

Ne bodite prelahkoverni

Ne vemo, kakšne vzroke ima zagrebški »Obzorje«, da se z viteštvom, vrednim boljše stvari, poganja v boj za g. Milana Grola, znanega srbskega demokrata Davidovičeve barve ter ga brani pred »Slovenecem«. »Obzorje« se zdi naše nezaupanje do te jugoslovenske gospode (ki se sedaj, ko so se merodajni činitelji na obeh straneh odločili, da sklenejo in podpisajo definitivni sporazum, zopet dobrih Hrvatov, da bi ji pripravi pojedini ne ušla kakšna boljka) nekoliko pretirano, češ, da je bila Davidovičeva stranka prva, ki se je približala stališču HSS.

Mi še danes, tako rekoč na predvečer sporazuma, trdimo, da so srbski opozicionalni demokrati enako kakor zapriseženi unitaristi Zivkovičevega kroga danes od hrvatskega naroda, in državnopravnega političnega programa oddaljeni prav tako, kakor so bili pred 20 leti in da jih je k dr. Mačku zanesel samo val neobhodne zgodovinske nuje in sile, ki je odločila za Hrvate in za vse, ki so proti centralizmu in njega pogrešeni ideologiji, ki ima svoje korenine v izenačujočem egalitarnem nazoru demokratov, ki so hodili v šolo k državnopravnim načelom francoske revolucije. In še to povemo svojemu spoštovanemu kolegi v Zagrebu, da se zelo bojimo, da bo taisti politični in kulturni nazor delal sporazum še potem, ko bo podpisan in se bo moral uresničiti v našem državnem življenju in upravi, polagal še veliko polen pod kolesa.

Sicer pa tudi »Obzorje« priznava, da izvajanja g. Ivana Grola v »Novi riječci«, ki smo jih pravilno označili kot hojo okoli vrela kaše, niso daleč od naše sodbje o njih. Sam pravi, da bi Grol rad sporazum s Hrvati utemeljil na čisto drugi idejni podlagi, nego ga utemeljujejo Hrvati, to je na podlagi nekakega umiljenega unitarizma, kakor so ga demokrati zastopali, odkar so uvideli, da je integralni unitarizem doživel brodolom. Sicer pa je čisto vseeno, kaj g. Grol danes o tej stvari misli, kakor je čisto vseeno, kako danes ljudje sporazum na podlagi enakopravnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev in na podlagi ljudske zakonodajne samouprave spravljajo v eoglasje z raznimi teorijami o troednem narodu, glavno je, da se uresniči sporazum, s katerim bodo vsi trije deli države zadovoljni. Morda se bo na ta način sama po sebi likvidirala tudi teorija »umiljenega unitarizma, kakor jo dr. Grol razlaga in po vsej priliki bo ekopnela tudi egalitarniška demokracija, katero izpoveduje g. Grol in po vsej priliki tudi upravitelj Pribičevićeve dedščine, g. Vilder. Mi smo trdili samo to in trdimo še danes, da nima demokrati, naj si nosijo to ali ono ime, za uresničenje sporazuma v naši državi stvarno prvo nobene zasluge, razen te, da so v zadnjem trenutku, ko pametnemu človeku itak ni ničesar drugega ostalo, krenili za 90 stopinj v hrvatski tabor. Kakšnega mišljenja pa so v resnici, to se razvidi že iz dejstva, da dr. Grol v svojih izjavah popolnoma prezira Slovence, kakor da je sporazum stvar, ki se tiče samo Srbov in Hrvatov. Kdor pa tako misli, ta jasno dokazuje, da mu je sporazum samo taktična zadeva, ne pa načelno vprašanje vse naše države, v kateri Slovenci nismo »quantité négligeable« ali »petit peuple«, temveč enakopraven sestavni del.

To pa je stvar, o kateri bomo najbrž še govorili in ki bo šele dokazala, kdo je v naši državi za resničen sporazum, ki je naša splošna in narodna zadeva.

Jugoras

Po podatkih, ki jih je objavil Milan Laskovič, je sedaj v Jugorasu organiziranih 180.000 delavcev, ki so porazdeljeni v 300 podružnicah po vsej državi. Potemlakem je organiziranih v Jugorasu že ena četrtnina vsega delavstva v Jugoslaviji.

Hrvatski emigranti v Italiji

Splitški »Hrvatski glasnik« prinaša razgovor s hrvatskim poslancem dr. Berkovičem o hrvatski politični emigraciji v Italiji, katero je obiskal ob priliki svojega potovanja. Berkovič pravi, da je bila hrvatska emigracija najbolj močna v razdobju od 1929 do 1934. V Italijo je šlo kakih 500 Hrvatov, od katerih se je vrnilo 150. 350 pa jih je še ostalo. Največ jih živi na Liparskih otokih. Razume se, da se želijo vrniti v domovino.

Kako dobro se godi nekaterim

»Jadranski Lloyd« obrača pozornost na poročilo belgrajskega »Putnika«, ki je navedel, da so pri nas tujci pustili 384 milijonov din, medtem ko je 116.964 naših turistov potrošilo v inozemstvu okoli 284 in pol milijona dinarjev. »Jadranski Lloyd« pravi, da je »Putnik« brččas navedel točno številko, kar se tiče tujih turistov pri nas, ni pa mogoče razumeti, kako je nastala številka, koliko so naši turisti pustili v inozemstvu. Večina teh naših turistov — pravi »Jadranski Lloyd«, se rekrutira iz tistih 2000 belgrajskih milijonarjev, ki potujejo na Dunaj, v Nice, Opatijo in Pariz. Ti imajo vsi vložene velike vsote v inozemstvu in eden izmed teh turistov iz Belgrada zapravi v inozemstvu v enem dnevu več, kakor potroši 10 Nemcev v kateremkoli dalmatinskem letovišču. Številka, ki jo navaja »Putnik«, je zato veliko prenižka.

Statistika delavske zaposlenosti

Po poročilu Orednjega urada delavcev je bilo v mesecu juniju tega leta zavarovanih 713.052 delavcev in nameščenec, kar pomeni narastek nasproti preteklemu mesecu 10.000. Večji je narastek pri predilni industriji ter pri prevoznih stroki. Upad delavstva pa kažejo žagarska industrija, industrija tobaka in visokih gradb. Značilen je tudi narastek zaposlenih delavcev na ozemlju belgraj, okrožnega urada. V hrvatskih krajih je zaposlenost manjša.

Notranja kolonizacija

Statistika Zveze agrarnih zadrug v Belgradu izkazuje, da je po vojni nastalo v Bački in Sremsu 65 kolonij s 7.156 zidanimi hišami. Za to notranjo kolonizacijo srbskih naseljenosti je država dala 26 milijonov, deloma v denarju, deloma v blagu.

Znižane vozne za dijaški tečaj v Konjicah

Belgrad, 12. jul. m. Z odlokom gen. ravnatelstva drž. žel. je pod štev. G. D. br. 64.432-39 od 17. t. m. dovoljena četrtinska vožnja za vse udeležence tečaja slovenske dijaške zveze v Konjicah z uporabo legitimacij K-14. Vozna olajšava velja za dekliški tečaj za prihod od 14. do 20. t. m., za odhod pa od 18. do 22. t. m. Za dijaški tečaj od 18. do 24. t. m. za prihod, za odhod pa od 22. do 27. t. m.

Kongres Kristusa Kralja

od 25. do 30. julija 1939

Darujte za kongres

Naj bi ne bilo slovenske družine, ki ne bi darovala vsaj 2 din za kongres.

Vsem, ki smo jim poslali razne bloke z boni, pa vse župne urade lavantinske in ljubljanske škofije, lepo prosimo, da pošljajo vse darove po položnicah edino na sledeči naslov čekovnega računa: Pripravljalni odbor za kongres Kristusa Kralja, Ljubljana; št. čekovnega računa je: 11.711.

Tajnik nabiralne akcije za kongres!

Kdo naj pride drevi na Stadion

K veliki vaji za »Igro o kraljestvu božjem«, ki bo drevi, dne 13. julija točno ob pol 8 na Stadionu, naj popolnoma zanesljivo pridejo:

1. Vse gospodične, ki sestavljajo zbor angelov.
2. Vse skupine, ki sestavljajo zbor nove krščanske mladine.
3. Vsi stalni ljubljanski reditelji.
4. Vsi člani in mladi ter vse članice in mladence barjanskega, šmarnogorskega in zasavskega fantovskega in dekliškega okrožja.
5. Vsi solisti.
6. Peveci in pevke, ki bi bili pripravljeni sodelovati kot pomožni zbor za ljudsko petje med igro. Brez posebnih vabil naj se vaje udeležijo zlasti pevci in pevke cerkvenih zborov.
7. Pomožni govorni zbor, ki ga organizira g. Podgoršek.
8. Vse tehnične osebe.

Da bi se moglo leto začeti točno ob pol 8, prosim vse, da začno prihajati na Stadion že ob 7 zvečer. Vsaka skupina naj se postavi za napisno tablo, ki bodo razvrščene po areni. Zbor nove krščanske mladine naj prinese s seboj do sedanje knjižice, vsi drugi dobio nove knjižice. — Bodimo vsi točni in disciplinirani! — Vrhovni režiser.

Vsem igralcem

v »Igru o kraljestvu božjem«

Vse igralce in igravke onih skupin, ki jih je organiziral in jih vežba g. Petančič, opozarjamo, da bo v nedeljo, 16. julija ob pol 4 popoldne za naje vaja potom radia. V ta namen bo ljubljanski radiooddajna postaja oddajala iz Stadionu improvizirano vajo. Pozivamo vse farne režiserje, da popolnoma gotovo zberejo ob tej uri vse sodelujoče ob zvočnikih ter da takoj po končani radijski vaji vežbajo vse ono, kar bodo potom radia sprejeli. Obenem naj še isti dan sporočijo vrhovnemu režiserju (Naslov: Ivo Peršuh, Ljubljana, Miklošičeva c. 19), kako so vajo poslušali in kaj jim je ostalo še nejasno. Ta vaja je sedaj, ko dobite nove knjižice s popravljeno besedilom igre, še posebno važna. Nekaterih skupin namreč ne bo več mogoče obiskati in bo radijska vaja za nje naravnost odločilne važnosti.

Novo besedilo za »Igro«

Iz zelo važnih razlogov smo morali prvotno besedilo »Igre o kraljestvu božjem« bistveno spremeniti. Tiskana je nova knjižica za sodelujoče igralce in igravke, ki smo jo sinoči razposlali režiserjem posameznih skupin. Skupinske (farne) režiserje prosimo, da nemudoma skličejo sestanek svoje skupine ter jo seznanijo s popravljanim besedilom. — Veleč. župne urade ljudno prosimo, da na to našo objavo prizadete nujno opozorijo.

Ljubljanski mestni svet

Ljubljana, 12. julija.

Nocoj je bila v veliki sejni dvorani mestnega magistrata redna seja mestnega sveta ljubljanskega. Sejo je začel ljubljanski župan dr. Juro Adlešič, ki je v poročilu predsedstva sporočil, da je Zveza mest kraljevine Jugoslavije imela letos redni občni zbor v Belgradu in da je bil s tem občnim zborom združen tudi kongres mest kraljevine Jugoslavije. Na kongresu so delovale tri strokovne konference. Na finančni konferenci je predsedoval belgrajski župan Vlada Ilić, ljubljanski občino pa sta zastopala mestni komisar dr. Grošelj Leopold in mestni komisar Franjo Haus, ki sta oba imela tudi referat. Tehnično konferenco je vodil zagrebški župan Pečič, udeležil pa se je konference ljubljanski mestni gradbeni ravnatelj inž. Poženel Albert. Socialno zdravstveni konferenci je predsedoval dr. Juro Adlešič, dva referata pa sta imela na njej mestni fizik dr. Mavricij Rus in mestni svetnik Herbert Svetel. Mestni župan se je zatem spomnil šele pri-marija kirurškega oddelka dr. Franca Derganca, ki je umrl 30. junija in ki si je kot zdravnik in kulturni delavec ustvaril v Ljubljani trajan spomenik.

Nadalje je omenil profesorice mestne ženske realne gimnazije Vido Vertovčev, ki je umrla 5. julija in ki je vestno delovala kot vzgojiteljica mladine. Občinski svetniki so počastili spomin obeh in jima zaklicali »slava«.

Po odobritvi zapisnika zadnje seje je poročal načelnik finančnega odbora občinski svetnik profesor Dermast. Občinski svet je potrdil najetje posojila, ki ga naj mestna občina ljubljanska najame pri Mestni delavski zavarovalnici za dozdavo Zal. Za dozdavo te monumentalne stavbe je potreben še poldrugi milijon dinarjev. Najeto posojilo se bo obrestovalo po 6%. Ljubljanski mestni pogrebni zavod pa bo odplačeval posojilo z mesečnimi obroki po 150.000 din na mesec. Posojilo bo omogočilo, da bodo Zale še letos dozdane. Za nabavo novega avtomobila mestne občine je bil dovoljen kredit že v proračunu za l. 1939-40 v višini 150.000 din. Ker pa je avtomobilski vojni park mestne občine že zelo izrabljen, poleg tega pa stari avtomobili porabijo precejno več goriva kakor novejši vrste, je občinski svet dovolil dodatni kredit 10.000 din. S 160.000 din bo mogoče nabaviti dva nova avtomobila, starega pa izločiti iz prometa. Glede obnove državne ceste od Sv. Krištofa do Ruskega carja je občinski svet sklenil, da občina ni v stanju najeti 8 in pol milijona dinarjev posojila.

Ker so spremenjeni tudi »zborci«, objavljamo sestavo novih zborov:

1. Zbor »posvetnih« sestavljajo igralske skupine: Sava skupno s Polšnikom in Hotičem (gospodična Dragar Francka); Dol pri Hrastniku skupno s Sv. Jedrto in Sv. Marjeto (gđ. Bantan Francka); Rajhenburg (g. kaplan Volasko); Litija (Tihar Benoi); Šmartno pri Litiji (g. kaplan Starman); Sevnica (g. kaplan Skorjanc); Loka pri Zidanem mostu (g. kaplan Čakš); Vrhnika (g. kaplan); Sodražica in okolica (g. Prijatelj Lojze); Stari trg in okolica (g. Raušl Janez); Sv. Katarina pri Lj. (g. Rančigaj Franc).

2. Zbor »svetnih« sestavljajo igralske skupine: Predoslje pri Kranju z okolico (g. Avsenik Janez); Vodice z okolico (g. župan Jerala); Sneberje pri Lj. (g. Novak Anton); Mekinje (g. šol. upravitelj Malešič Janko); Tunjice pri Kamniku (učiteljica gđ. Justinova); Skofja Loka (živinozdravnik g. dr. Kocjan Leon); Sostro (g. Jančar Pavel); Trbovlje (g. kaplan Goligrane); Medija-Izlake skupno s Sv. Gothardom in Čemšenikom (g. Raspotnik Lojze); Zagorje skupno s Lokami (g. Guna France); Dolsko pri Ljubljani (g. Vode Maks); Vače pri Litiji skupno s Ponovičami (g. Fornazari Vinko); Moravče (g. kaplan Velkavrh); Cerklje pri Kranju.

3. Vse ostale skupine so sestavljene iz ljubljancov ter igralcev in igralk iz bližnje ljubljanske okolice. — Vrhovni režiser.

Sedeži za igro

Za veličastno »Igro o kraljestvu božjem«, pri kateri bo sodelovalo dne 29. t. m. zvečer 3000 igralcev, bodo na razpolago tudi sedeži. Sedeži bodo po 10 din. — Kdor namerava kupiti sedež za igro, naj zaenkrat kupi samo kongresno knjižico za 5 din. Naknadno bo lahko dokupil posebno knjižico za 10 din, ki bo dovoljevala mesto pri igri na sedežu!

Kazepred vaj za zbor vernih in posvetnih

Pomožni režiser g. D. Petančič bo obiskal v prihodnjih dneh sledeče igralske skupine: Cerklje pri Kranju v nedeljo, 16. julija po pozni sv. mši; istega dne po večernih Senčur pri Kranju; istega dne ob šestih zvečer Predoslje. — V ponedeljek, 17. jul. ob 8 zvečer Naklo. — V torek, 18. jul. ob 9 zvečer Vodice. — V sredo, 17. jul. ob 9 zvečer Mengeš. — V četrtek ob 9

Črnogorci na čast kralju Petru II.

Belgrad, 12. julija. m. V Cetinju ter v ostalih črnogorskih mestih so bile na današnji pravoslavni praznik Sv. Petra velike proslave, ki so jih priredila razna narodno-obrambna društva. Ob tej priliki je ljudstvo povsod prirejalo velike manifestacije. Naj vel. kralju Petru II., ki na današnji dan slavi svoj god. Kralj Peter je danes sprejel v dvorcu Milošev celotno deputacijo, med njimi tudi zastopstvo bokeljske mornarice.

Predsednik vlade v Begunjah

Begunje, 12. julija.

Že dalje časa se mudi v Begunjah kolonija Rdečega križa, ki je prirejena za dijakinje pančevske gimnazije. Danes je to kolonijo Rdečega križa obiskal g. ministrski predsednik Dragiša

zvečer Smlednik. — Vse te skupine spadajo tudi še v zbor vernih. — Za vaje nadaljnjih skupin bomo dan in čas objavili v »Slovenec«. Preč. župne urade najljubšeje prosimo, da prizadete o tej objavi takoj obvestijo. — Vse igralce in igravke teh naštetih skupin prosim, da so polnoštevilno in točno ob napovedani uri na svojem zbirališču. — Vrhovni režiser.

Oskrbite si kongresne knjižice

Kongresne knjižice so dostavljene vsem župnim uradom. Stanejo: rdeče z znakom vred 8 din; te dovoljujejo vstop tudi k »Igru o kraljestvu božjem«, modre z znakom vred 5 din; te dovoljujejo dostop k ostalim prireditvam na na Stadionu razen k »Igru o kraljestvu božjem«. Obe knjižici pa dajeta pravico do polovične vožnje na železnici.

Kjer bi knjižice zmanjkalo, nemudoma pošljite po nove. Kjer bi jih bilo pa očitno preveč, pa jih takoj pošljite nazaj, da jih pošljemo tja, kjer jih manjka!

Knjižice dobite tudi v Ljubljani na Prosvetni zvezi ali pa v glavni kongresni pisarni na Tyrševi c. 29-I, v poslopu Gospodarske zveze.

Kongresna pisarna sporoča

Otrokom, ki se bodo kongresa udeležili na dan mladinske prireditve 29. julija jutraj na Stadionu niso za to prireditve potrebni ne kongresni znaki, ne kongresne knjižice. Organizirane skupine imajo na Stadion prost dostop. Pozivamo obenem vse, ki prihod mladine organizirajo, naj oskrbe, da bodo posamezne skupine imele čimveč praporov in zastavice. Obлека mladine za ta dan ni predpisana. Za mladino pa, ki se bo udeleževala drugih kongresnih prireditev, so potrebni isti pogoji, kakor za odrasle. Ako četrtinska vožnja ne bo odobrena, naj veroučitelji, ki bodo otroke spremljali na kongres napravijo na direkcijsko, ali domačo postajo vlogo za četrtinsko vožnjo, kakor za šolski izlet!

Župnim pripravljalnim odborom smo v obeh škofijah razposlali kongresne knjižice in kongresne znake. Prosimo pa vse, da do 20. julija vrnejo vse knjižice in znake, ki jih ne bodo mogli prodati. Prav tako sporočamo tudi vsem, ki so prevzeli skrb za nabiralne akcije, naj neporabljene nabiralne bloke vrnejo do 20. julija.

Gg. župnike ponovno lepo prosimo, da do 13. julija, ki je tako rekoč že pred vrati, sporoče prijave odraslih na kongres. Prijave moramo imeti zato, da bomo vedeli prositi za potrebno število posebnih in ojačenih vlakov.

Prijave mladine še vedno prihajajo. To je znamenje, da se mladina kongresa močno želi udeležiti. Prosimo in še enkrat prosimo vse gg. katehete, da pobite s prijavi iz svoje župnije. Mladinski nastop mora biti nad vse mogočen. To mogočnost pa moremo doseči edino z množicami. Zato pripravljajte mladino!

Cvetkovič. Dijakinje so g. predsedniku priredile živahne ovacije in jako lep sprejem in mu pri tem podarile šopek naših planinskih rož. — Nato je g. predsednik vlade obiskal tudi g. predsednika senata dr. Antona Korošca, ki je v Begunjah na počitnicah. V spremstvu g. ministrskega predsednika je bil tudi minister brez listnice dr. Kulenovič, ki je na Bledu, dr. Kulenovič je ostal delj časa v razgovoru s predsednikom senata g. dr. Korošcem.

Z Bleda

Bled, 12. julija.

Danes dopoldne se je z belgraskim hrzovlakom pripeljal na Bled zastopnik prometnega ministra dr. Džafer Kulenovič v spremstvu kabinetnega šefa Kasanoviča. Dr. Kulenovič je bil na Bledu v družbi predsednika vlade g. Cvetkoviča. Nocoj se bo že vrnil v Belgrad.

Na Bled je prišlo več diplomatov, tako naš poslanik v Washingtonu Konstantin Fotić, švedski poslanik v Belgradu g. Piber in ameriški poslanik v Belgradu g. Artur Blice. Predsednik vlade

Dr. Kulenovič odobril 150.000 din za okrevališče železničarskih otrok v Gozdu-Martuljku

Belgrad, 12. julija. m. Te dni je zastopnik prometnega ministra dr. Kulenovič odobril sklep obnove zboru Bolniškega sklada za drž. osebe, da se da 150.000 din kot podpora tega sklada domu za okrevališče otrok v Gozdu-Martuljku. Omenjeno podporo je Bolniški sklad žel. oseba Domu še nakazal. S to podporo se bo omogočila naprava centralne kurjave v domu, tako da bo dom lahko sprejela otroke železničarjev tudi pozimi. S tem je dveletna borba železničarjev za izpolnitev te prevažne socialne ustanove, za katero so prispevali vsi železničarji, po zaslugi g. poslanca Masila, uspešno končana.

Obrtna razstava v Ljubljani

Belgrad, 12. julija. m. Trgovinski minister g. Jevrem Tomić je podpisal odlok, s katerim so obrtna razstava, ki bo v Ljubljani od 7. do 16. oktobra tega leta, proglašena za uradno priznana razstava.

Nenadna smrt vojvodinskega milijonarja Dundžerskega

Belgrad, 12. ul. m. V Budimpešti je težki operaciji podlegel znani novosadski industrijalec dr. Geden Dundžerski. Pokojni dr. Dundžerski je bil rojen l. 1875 v Srbobranu.

Iz železniške službe

Belgrad 12. jul. m. Z odlokom pomočnika prometnega ministra so upokojeni naslednji železniški uslužbenci na področju železniškega ravnanja v Ljubljani: strojevodje: Karel Jančič, Ivo Veršič, Ivan Komar, Feliks Zibert, Rudolf Špendal, Ludvik Perše; vlakovodje: Ivan Lapajne, Simon Mežnar; prometnik Ciril Fabjan. Z odlokom gen. ravnatelja drž. železnice je prevečen po prošnji Martin Toplak, pomožni strojevodja, zvaniknik l. 4. stop. 2. periodskega povika pri kuriniji v Ljubljani za pomožnega strojevodjo 10. skup. 1. periodskega povika.

Osebnosti

Belgrad, 12. jul. m. V resoru finančnega ministrstva so napredovali: iz 7. v 6. pol. skup. carinski kontrolor Udalrik Stajndl za višjega carinskega kontrolorja pri carinarnici v Ljubljani; iz 8. v 7. pol. skup. carinik Aleksander Čizmet za carinskega kontrolorja v Zagrebu in carinik Josip Košenina za carinskega kontrolorja.

106 angleških bombnikov preletelo Francijo in se vrnilo

Navdušeno pisanje francoskega časopisja - Opazke v nemškem tisku

Pariz, 12. jul. TG. Vse francosko časopisje proslavlja večerajšnji dan v zgodovini angleško-francoskega prijateljstva. Nad Francijo je namreč priletelo 106 največjih in najbolj modernih angleških bombnikov, ki so v neprestanem poletu nad Francijo dosegli Bordeaux, kjer so se takoj obrnili in nemoteno ter brez vsake hibe prileteli nazaj v Anglijo. Ves francoski tisk naglašja, da je pojava angleških bombnikov dokaz zaupanja v nepremagljivo moč angleško-francoskega orožja, kakor tudi namig nasprotnikom, naj nikar ne prisilijo Anglije in Francije, da bi morali proti njim uporabiti tako strahotno orožje.

Sedaj še francosko-angleški polet na Poljsko

London, 12. jul. b. Po večerajšnjih zračnih vajah angleških bombnikov na francoskem bi imelo sedaj slediti sodelovanje s francoskim letalstvom za polet v Poljsko in druge države, ki so na strani zapadnih demokracij.

Odmev v Angliji

London, 12. jul. AA. Reuter: Angleški tisk je vidno pod vplivom zadnjih manifestacij sodelovanja

med francosko in angleško vojno silo. Tako poročajo, da bo angleška križarka »Revenge« sodelovala pri manevrih francoske atlantske mornarice. Listi poročajo, da namerava angleško letalstvo skleniti enake sporazume, kakor ga je sklenilo s Francijo, tudi z drugimi prijateljskimi državami. Italija in Nemčija prirejata stalne manifestacije prijateljstva in tovarništva predstavnikov svojih oboroženih sil ter je zaradi tega popolnoma na mestu, da tudi zapadnoevropski velesili prirejata enake manifestacije.

Nemški tisk svari Anglijo

Berlin, 12. jul. b. »United Press« poroča, da je nemški tisk polet angleških bombnikov v Francijo objavil z zelo ostrimi komentarji. Nemški listi poudarjajo najbolj izjavno lista »Paris-Midi«, da se prebivalstvo Nürnberg, Leipziga in Hamburga z nastopom angleških bombnikov postavlja v strahovito nevarnost. Nemški listi poudarjajo, da francoski listi ne računajo s tem, da bi bilo angleško letalstvo lahko na poti zaustavljeno. Treba je opozoriti na to, da Nemčija Adolfa Hitlerja nima samo priznane najboljšega in v Španiji preizkušene protiletalskega topništva, nego prav tako tudi najnovejša in najmodernejša letala. Nemčija ima lovsko letala, ki bi angleškemu letalom v primeru poskusa bombardiranja nemških mest povzročila težke izgube. Razen tega ima veliko število najmodernejših bombnikov, katerih delovno območje je znatno večje od angleških in francoskih letal. Ako pride do kakih nevarnosti, potem bi pretile mnogo prej mestom kot na primer Manchester, Birmingham, Edinburg, Marseille, Toulon in Bordeaux.

Med Francijo in Španijo

Napad na francoskega konzula v Madridu Španska vlada se je v Parizu že opravičila

Madrid, 12. julija. c. V Madridu se je zgodil neroden slučaj, ki precej nazorno pojasnjuje, kako napeto je še razmerje med Francijo in Španijo. Špansko javno mnenje se zaletava v Francijo zaradi tega, ker francoska vlada še ni izpolnila vseh obvez dogovora, ki je bil sklenjen med francoskim senatorjem Bérardom in nacionalističnim zunanjim ministrom Jordano.

Tisti dogovor je tedaj obsegal jasno vse pogoje, pod katerimi bo vpostavljeno redno diplomatsko razmerje med vlado generala Franca in Francijo. Med točkami tega dogovora so tudi jasne določbe o tem, kdaj se morajo vrniti iz Francije v Španijo zlati zakladi španske Narodne banke, kdaj se mora vrniti Španiji orožje, ki so ga republikanci odvlekli s seboj v Francijo itd. Francoska vlada pa vseh teh pogojev še ni izpolnila, ker se n. pr. izgovarja, da bo zlati zaklad vrnila tedaj, ko bo vedela, kdo bo plačal račun za tisoče španskih beguncer, ki stanejo francosko vlado več milijonov na dan; orožje pa bo vrnjeno tedaj, ko bo jasno, kakšno stališče bi mogla španska vlada zavzeti v slučajnem sporu na Sredozemskem morju itd.

Vse to omahovanje samo povečuje nerazpoloženje in nezaupanje na obeh straneh. Pravo sliko tega razpoloženja pojasnjuje naslednji dogodek, ki se je odigral v eni največjih restavracij v Madridu in je bil žrtev spopada francoski konzul v Madridu Pigeonneau. Konzula so v tej restavraciji hudo pretepli, mu zlomili nosno kost in ga tudi sicer precej poškodovali. Vendar pa konzulovo stanje ni več tako, da bi bilo njegovo življenje v nevarnosti.

Kaj pripoveduje konzul sam o pretepu

Francoski konzul Pigeonneau pravi, da je oni večer odšel v vrt restavracije v ulici Abascal na večerjo. Bil je v spremstvu svoje žene, v njegovi družbi pa je bil še neki španski častnik in neka mlada Francozinja. Konzul se je pogovarjal s svojo družbo. Med pogovorom pa se je pri sosedni mizi dvignil neki drug španski častnik. Bil je užaljen zaradi neke moje poteze in me udaril v obraz. Odločno sem ga sunil od mize

in vse je izgledalo tako, da je že vse v redu.

Čez pol ure smo se dvignili in odšli proti izhodu. Tedaj so se pa dvignili tudi nekateri gostje po vrtu — približno 50 — in odšli proti vratom ter mi onemogočili, da bi odšel na prosto. Tam so me začeli zmerjati in mi groziti. Spravili so me čez vrata in me v neki stranski ulici pretepli in pohodili. Posrečilo se mi je nazadnje iztrgati se iz rok množice, odhitel sem v taksi in se odpeljal v francosko bolnišnico, kjer so mi nudili prvo pomoč. Nato so me lahko prepeljali domov.

»Po napadu na francoskega konzula

Grandi je moral iz Londona v Rim

London, 12. jul. AA. Reuter poroča iz Rima: Italijanski veleposlanik v Londonu grof Grandi je imenovan za pravosodnega ministra namesto dosedanjega pravosodnega ministra Solmija, ki je podal ostavko iz osebnih razlogov. Grof Grandi je odpotoval ta teden iz Londona v Italijo na počitnice.

Grčija - Egipt

»Sredozemsko morje nas ne loči, marveč nas veže...«

Atene, 12. jul. AA. Na snočnem banketu na čast egiptskemu ministru za zunanje zadeve Jahje paše je pozdravil predsednik grške vlade in zunanji minister Metaxas svojega gosta ter naglasil staro prijateljstvo, ki veže obe državi. »Globoko sem prepričan, da bo vaš obisk v Atenah mnogo pripomogel k razvoju prijateljskih odnosov med obema državama na obalah Sredozemskega morja, ki jih prej veže kot loči. Prepričani smo, da bo želja za sporazumom, slogo in mirno sodelovanjem na koncu premagala sovraštvo in vojni duh.«

Egiptski zunanji minister Jahja-paša se je v svojem odgovoru zahvalil za sprejem ter izrazil priznanje Grkom v Egiptu. Zato nam je toliko bolj pri srcu, je dejal Jahja-paša, da ohrani

Le ključavničar zna napraviti ključ

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinsko milo Zlatorog da gosta belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

Kaj se dogaja na Dodekanezu

Rim, 12. jul. b. Zanikajo se vesti »Daily Telegraph«, da so na Dodekaneških otokih vojne priprave in da tovrstne ladje izkrcavajo vojni material na Rodosu. »Giornale d'Italia« piše, da je »Daily Herald« to tendenciozno vest opremil z najbolj senzacionalnimi in smešnimi trditvami, po katerih je maršal Graziani odredil, da se prebivalstvo otokov Lerosa in Atnosa odstrani in da so italijanske oblasti prebivalstvo teh otokov preselile na otok Kalamos ter da so mnogi prebivalci teh otokov pobegnili

na turško obalo v Mali Aziji. V zvezi s tem »Daily Herald« prinaša vest, da je maršal Graziani objavil dekret, s katerim je italijanskim uradnikom zabranjeno, da vzdržujejo kakršne koli zveze z prebivalci Dodekaneza. »Giornale d'Italia« pravi, da te vesti niti ne zaslužijo, da bi se zanikale, ker na Dodekaneških otokih opravlja oblast guverner de Vecchi, pa more samo on izdajati razne odredbe, ne pa Graziani, ki nima nikake zveze z upravnimi oblastvi Dodekaneza.

se je v ulici razvil še hušji pretep med tistimi, ki so konzula napadli in med tistimi, ki takega postopanja niso odobraval.

Kdo vodi preiskavo

V Madridu sodstvo še ni urejeno tako, da bi mogli policijski organi izvesti vsa potrebna preiskava. Zato je vzel preiskavo v roke sam guverner mesta Madrida general Espinosa de los Monteros s svojim pomočnikom Ungrio. Naslednji dan je general že obiskal francoskega konzula Pigeonneauja in se poučil o njegovem stanju. Zanimivo je, da je državljanska vojna ujela generala de los Monterosa v Madridu, prav tako pa tudi polkovnika Ungrio. Za oba se je tedaj ob izbruhu obračunavanja zavzel isti konzul Pigeonneau in dosegel, da sta bila rešena iz ječe in poslana v Francijo.

Španski veleposlanik se je v Parizu opravičil

Španski veleposlanik de Lequerica je takoj, ko je izvedel za dogodek, odšel v francosko zunanje ministrstvo, kjer ga je takoj sprejel zunanji minister Bonnet. Veleposlanik je sporočil, da španska vlada iskreno obžaluje nemili dogodek in izraža najiskrenejše obžalovanje zaradi spopada.

Istočasno je obljubil, da bo vlada uvedla najstrožjo preiskavo in kaznovala vse krivce.

nimo stoletno prijateljstvo med obema državama, ki sloni na sredozemski politiki, in ki obstoja izključno v tem, da se ohrani red in mir. Vsem nam, ki živimo na obalah Sredozemskega morja, mora biti sveta dolžnost služiti ohranitvi miru, ki edini lahko zavaruje blagostanje.

Kaj dovoljuje in kaj prepoveduje ameriški zakon o nevtralnosti

Washington, 12. julija. AA. Zunanji minister Cordell Hull je objavil predstavnika tiska, da obsega vladni načrt o izvajanju nevtralnosti, sledečih 6 točk:

1. Prepoved ameriškim ladjam pluti v vojni območjih.
2. Omejitev potovanja ameriških državljanov v vojna območja.
3. Izvajanje gotovih ukrepov pri izvozu blaga v vojskujoče se države.
4. Ohranitev sedanje zakonodaje glede posojil in kreditov vojskujočim se državam.
5. Kontrola nad vsemi prošnjami in zbiraanjem prostovoljnih prispevkov in fondov za vojskujoče se države.
6. Kontrola nad izvozom municije ter uvedba sistema koncesije za izvoz in uvoz orožja.

Drobne novice

Vatikan, 12. julija. AA. Havas: Poročajo, da bo sv. oče Pij XII. zapustil Vatikan prihodnjo soboto in se odpeljal v Castel Gandolfo, kjer bo verjetno ostal približno dva meseca.

Bukarešta, 12. julija. AA. Havas: Včeraj so trčila pri Cluju tri vojaška letala. Vsi trije piloti so se ubili.

Bruselj, 12. julija. AA. Jugoslovanski poslanik Miodrag Lazarević je obiskal včeraj predsednika vlade in zunanjega ministra Pierlota ter mu predal kopijo akreditivnih pism.

Pariz, 12. julija. AA. Stefani: Včeraj je bil izgnan iz Francije dopisnik torinske »Stampa« Conento Petinanto.

Madrid, 12. julija. AA. Havas: Na letališču Badajas v bližini Madrida se je pripetila letalska nesreča, pri kateri so našli smrt trije častniki. Druga letalska nesreča se je pripetila pri San Juanu v Andaluziji ter je pri tem našlo smrt pet častnikov.

Varšava, 12. julija. AA. Pat: Prva poljska znanstvena odprava na Himalajo se je povzpela na vzhodni vrh Nanda Devija, visok 7430 m. Člani ekspedicije so prišli na ta vrh 2. julija po pettedenskem naporu.

Berlin, 12. jul. TG. Vrhovni poveljnik nemške suhozemne vojske general von Brauchitsch je izdal uredbu, na podlagi katere se ustanavlja nova vojaška edinica, imenovana »Hitre čete«, ki jo bodo sestavljala sledeča orožja: konjenica, oklopni polki, skupine tankov, protitankske skupine, motorizirana pehota, izvidniški bataljoni na motociklih.

Vatikansko glasilo o Gdansk

Vatikan, 12. julija. AA. Havas: »Osservatore Romano« komentira Chamberlainov govor ter pravi med drugim, da ta govor ni prinesel nobenega odkritja glede odločilne važnosti, ki jo ima Gdansk ob ustju Visle za trgovinsko in politično življenje Poljske. List dalje pravi, da je Chamberlain ponovil svoj poziv glede izvajanja metode, ki je še vedno mogoča in ki obstoja v pogajanjih. Dasi je Chamberlainova izjava kratka, se lahko vendarle predvideva, da bo poljska vlada, ki jo bosta podprli Francija in Anglija, napravila v kratkem korak pri senatu Gdanska. Ta korak, pravi »Osservatore Romano«, bi lahko omogočil pogajanja. Ako bi bila predstava odbita, bi bila poljska neodvisnost ogrožena.

Legija »Condor« v Gdansk

London, 12. julija. b. »Manchester Guardian« poroča, da je v teku tega tedna prišlo v Gdansk 200 članov legije »Condor«, ki je sodelovala v španski meščanski vojni. Članom te legije je poverjena naloga, da nadzorujejo transport orožja.

Ne pozabi, da bo kongres Kristusa Kralja že konec julija. — Le žrtve bodo kongresu pomogle do uspeha!

Sovjetsko bajeslovje

Sovjetska Rusija, kakor znano, ni nepovedala boja do uničenja samo krščanski veri, ampak vsaki veri sploh. V šolah se uči popolno brezboštvo, ki taji duha in vse izvaja iz gmote in njenih zakonov. Vero označujejo sovjetski komunistični ideologi za mytos, ki da nasprotuje razumu.

Spričo tega je morala vsakega pravega komunisto zelo presenetiti moskovska sovjetska revija »Zvezda«, ki je prinesla celo vrsto mytov ali verskih bajk, o katerih pravi, da so nastale v zadnjih letih med kavkaškimi plemen. Te bajke imajo za svoj predmet nadnaravni postanek Ljlenina in Stalina. Ljlenina označujejo kot sinu zvezde in lune, Bajke o Stalinu, ki je, kakor znano, doma v Georgiji, pa so še veliko bolj natančne. Pravijo namreč, da sta se nad najvišjimi vrhovi Kavkaza v samem vesoljstvu poročila sonce in luna, iz česar se je rodil otrok. Nato se je velika srebrna ptica spustila z neba na zemljo, kateri je sporočila to čudežno rojstvo. To rojstvo je ptica vpisala v »knjižno sreče človeštva« z lastnim kljunom. Zapisala je imel Jožef in rojstno leto Stalina 1879...

Kdor ve, da so kavkaška plemena danes že tako civilizirana, da bajkotvorstva sploh niso več zmožna, in da je na drugi strani imenovana bajka sestavljena tako amuzično, kakor jih ni nikoli spesnilo nobeno še tako prvobitno plemo, o katerih je znano, da imajo jako izvršno pesniško domišljijo, bo takoj uganil brez težave, da ta bajka ni nastala samoderjno med ljudstvom, ampak da je bila umetno narajena na višji uradni nalog od sovjetskega kulturnega delavca. Na vsak način je to dokaz, da boljševiki sami nimajo zaupanja v svojo brezbožno razumarsko filozofijo, tako da se morajo zatekati k mytom ali, recimo, k verskim pripomočkom, da pospešijo v ruskem narodu ali v ruskih narodih, katerim je ta propaganda namenjena, češčenje Ljlenina in Stalina, ki nadomestujeta sovjetskemu režimu svetnike, brez katerih očitno ne morejo izhajati.

Tudi francoska revolucija, ki jo bodo slavili v Franciji v petek, 14. julija, je ustvarjala na ta način svoje svetnike, medtem ko je prave metala iz grobov in jih onečlašala. Prav je rekel Hegel, da brezverci, ki pri njih vrtih resnično in plemenito verstvo mečejo vun, pri drugih puščajo v svoje kraljestvo najbolj abotno bajkoverje. Če pa je Sovjetom taka propaganda le sredstvo k cilju, pa dokazujejo, kako malo učinka ima v zdravi ljudski duši njihova lastna ateistična samorazumska filozofija.

Crni vladarji iz francoskih kolonij so prišli v Pariz na narodni praznik 14. julija.

Novi glavni ravnatelj Poštne hranilnice

Dr. Miljenko Marković iz Zagreba,
novi glavni ravnatelj Poštne hranilnice

Stanje Narodne banke

Narodna banka izkazuje za 30. julij naslednje postavke (v milij. din, v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 30. junij):

Aktiva: zlato v blaginjah 1.909,3 (+ 0,25), v inozemstvu 10,8, skupna podlaga 1.920,1 (+ 0,25), devize izven podlage 512,76 (+ 6,0), kovani denar 245,2 (- 13,55), posojila: menična 1.737,25 (+ 4,1), lombardna 166,8 (+ 75,4), skupno posojila 1.904,0 (+ 79,5), vrednostni papirji 271,6 (- 15,1), efekti rezervnega sklada 239,75 (+ 1,55), nepremičnine 191,6 (- 4,9), razna aktiva 42.149,8 (+ 14,54).

Pasiva: bankovci v obtoku 7.159,0 (- 17,9), drž. terjatve 38,0 (- 4,5), žirovni računi 1.012,1 (+ 14,8), razni računi 752,97 (+ 68,3), skupno obveznosti po vidu 247,7 (+ 3,8).

Skupno obrok bankovcev in obveznosti po vidu 8.962,1 (+ 60,7), skupna podlaga s premijo 2.467,3 (+ 0,32), od tega samo zlato v blaginjah s premijo 2.453,44 (+ 0,32), skupno kritje 27,53 (v prejšnjem izkazu 27,71) %, od tega samo z zlato v blaginjah s premijo 27,37 (27,55) %.

Izkaz kaže še posledice ultima junija, ki je poleg ultima decembra najvažnejši plačilni termin. Predvsem je razvidno iz izkaza veliko povečanje lombardnih posojil, pa tudi meničnih za potrebe gospodarstva, kar stojimo neposredno pred vnovčenjem nove žetve. Zaloga državnih papirjev Narodne banke so se znatno zmanjšale. Nadalje kaže izkaz povečanje deviznega sklada in raznih aktiv.

Med pasivi so narasla dobroimetja na žiro, nadalje tudi razni računi, dočim se je obrok bankovcev zmanjšal v manjši meri.

Največje izpremembe izkazuje stalno v izkazih Narodne banke zaloga kovanega denarja, ki se stalno zmanjšuje.

V ostalem so bile glavne postavke izkazov Narodne banke v zadnjih tednih naslednje (v milijonih din):

	devize	posojila	obrok bank.	žiro
31. maja 1939	524,5	1.835,2	7.297,6	927,6
30. junija	506,8	1.824,54	7.176,9	997,3
8. julija	512,76	1.904,0	7.159,0	1.012,1

RAJ MUZIKE

Kino Stoga tel 27-30

Harry Richman
Rochelle Hudson
Walter Conolly

Zabavna glasbena komedija s sijajno baletno
revijo in odličnimi pevskimi šlagerji. - Film,
pri katerem se mora vsako od srca nasmejati!

Stanje naših kliringov

Po izkazu Narodne banke je bilo dne 8. julija 1939 stanje naših kliringov naslednje (v oklepajih razlika v primeri s 30. junijem 1939):

Aktivni kliringi: Nemčija 10.006.000 (+ 1 milijon 905.000) mark, Turčija 16.457.000 (+ 34.000) dinarjev, Bolgarija 1.517.000 (+ 233.000) din in Španija 2.995.000 pezeta.

Pasivni kliringi: Italija 78.519.000 (+ 31 milijonov 721.000) din, Češko-moravski protektorat 11.973.000 (+ 11.798.000) kron, Belgija 1.661.000 (- 10.000) belg. švica 1.566.000 (- 55.000) fr., Poljska 22.313.000 (+ 2.825.000) din, Rumunija 7.905.000 (+ 3.742.000) din, Madžarska 5.685.000 (- 804.000) din, Bolgarija 927.000 (- 36.000) din.

Izkaz kaže velike izpremembe. Predvsem je naraslo znatno naše klirinško dobroimetje v Nemčiji. Nadalje se je izredno povečal naš klirinški dolg v Italiji, v znatni meri tudi na Poljskem in v Rumuniji.

V kliringu s Češko-moravskim protektoratom smo še dne 30. junija bili aktivni za 8.562.000 kron, do 8. julija pa se je ta aktivnost izpremenila v pasivnost v skupnem znesku 11.798.000 kron, kar kaže na izpremembo za okoli 20 milijonov kron v teku enega tedna. Na eni strani je verjetno, da je naš izvoz v protektorat majhen, na drugi strani pa se je zopet začel iz protektorata znatnejši izvoz k nam.

Državne finance v aprilu in maju

V prvih dveh mesecih preračuna 1939-1940, t. j. april in maj so znašali državni dohodki 1.845,0 milij. din (lani 1.878 milij. din) ali 85,50 (92,52) % vsega preračunskega zneska.

Državni izdatki so dosegli v aprilu in maju letos 1.639 (1.515) milij. din ali 75,95 (74,62) % vsega preračuna.

Iz tega je razvidno, da dotok državnih dohodkov ne narašča več tako hitro kot prejšnja leta in da dosega le manjši odstotek v primeri s preračunom.

V samem mesecu maju so znašali državni dohodki (v milij. din, v oklepajih podatki za maj 1938): neposredni davki 254,0 (252,1), posredni davki 278,7 (288,5), od tega trošarina 87,4 (90,14), carine 585,05 (89,95), takse 105,2 (99,4), nadalje monopolni dohodki 181,5 (165,9), od tega tobak 140,7 (127,1), sol 21,65 (21,4), petroleji 3,5 (3,7), vžigalice 7,04 (6,7) in cigaretni papir 7,4 (6,1), nadalje državno gospodarstvo 275,9 (286,2) in razni dohodki 6,24 (9,96), skupno 996,34 (1.002,64) milij. din.

Iz poročila Narodne banke za maj posnemamo naslednje zanimive podatke o višini hranilnih vlog pri denarnih zavodih (v milij. din):

	drž. zav.	hran.	20 zas. b.	ost. b.
31. avgusta 1938	2.808	2.356	3.417	3.209
30. sept. 1938	2.461	2.170	3.002	2.977
31. dec. 1938	2.727	2.402	3.016	3.383

Iz tega je razvidno, da so do konca leta 1938 skoraj vse skupine denarnih zavodov dobile skoraj v celoti nazaj vse vloge, ki so jih izgubile v septembrski krizi. Zlasti je bil velik napredek hranilnice, pa tudi zasebnih bank. V prvih dveh mesecih leta 1939 se je dvig vlog nadaljeval, dokler ni prišla marca zunanepolitična napetost, kateri je sledila aprila 1939 zasedba Albanije.

Pravilnik o delavcih drž. prometnih ustanov

V »Službenih novinah« z dne 11. julija je objavljen pravilnik o delavcih drž. prometnih ustanov. Z novim pravilnikom je razveljavljen dosedanj pravilnik, ki je bil objavljen v »Sl. novinah« z dne 20. maja 1933.

Delavstvo se zopet deli v pet vrst. V skupini obrtnikov in kvalificiranih delavcev je dvinjena mezza dnevno od 23,40—52,30 (po letih dela) na 28,60—63,80 din, za polkvalificirane delavce je povišana mezza od 21,60—36 na 25,30—42,90 din, za navadne delavce za vršitev stalne službe od 19,80—31,50 na 22—36,30, za vajence pa od 12 do 16 na 13,20—17,60 din dnevno. Pavšalno pogodbeno in prekočasovno delo se plača v smislu čl. 1 uredb o ugotavljanju minimalnih mezd 10% izpod in 50% nad osnovno mezo.

Popust za trgovske potnike na železnicah

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani sporoča vsem trgovskim potnikom, da je ministarstvo prometov v Belgradu izdalo uredbu o popustih na železnicah za osebno vožnjo trgovskih potnikov in za njihove kovčke z vzorci. Ta uredba stopi v veljavo že 1. avgusta letos in določa popust 50% normalne vozne cene za osebe in brze vlake v II. in III. razredu.

Društvo pozivlja vse trgovske potnike, ki bivajo na ozemlju Zbornice za TOI v Ljubljani in se interesirajo za popust, da pisмено javijo svoj točni naslov pisarni: Ljubljana, Gregorčičeva 23 (Trgovski dom), da se jim morejo pravčasno poslati potrebne tiskovine v svrhu nabave legitimacije (nakaznice) za znižano voznino. Poleg naslova je treba sporočiti, na ozemlju katere trg. ali industrijske zbornice dotični stalno živi, in priložiti 3 din v pošt. znamkah, za tiskovino in odgovor.

Državne Komisije za pregled dela Zadrudnih zvez, ki prosijo za sanacijo. Minister za kmetijstvo je podpisal odloke, s katerimi se imenujejo komisije, ki imajo pregledati delo Zadrudnih zvez, ki so zaprosile za sanacijo.

Dobave. Stab utrjevanja v Ljubljani sprejema do 15. julija ponudbe za dobavo olja za dinamostroje, petroleja, kolofonije, karbida itd.; do 17. julija za dobavo bencinskih pumpnih agregatov; do 22. julija za dobavo poljskih kovčanic. — Dravska delavnica v Ljubljani sprejema do 19. julija ponudbe za dobavo zakovic, vijakov; do 20. julija pa za dobavo olja, nafte, itd.

Gospodarstvo

Vloge v denarnih zavodih naraščajo

V teku leta 1939 je bilo gibanje vlog pri posameznih skupinah denarnih zavodov naslednje (v milij. din):

	drž. zav.	hran.	20 zas. b.	ost. b.
28. febr. 1939	2.887	2.540	3.039	3.343
31. marca 1939	2.870	2.522	2.979	3.139
30. aprila 1939	2.631	2.416	2.850	3.071
31. maja 1939	2.660	—	2.937	—

Pregled kaže, da je bilo marca zabeleženo le majhno zmanjšanje vlog, aprila pa znatnejše, toda že v maju je nastopila pomirjenost in so vloge začele zopet naraščati. Številke za junij, ki še niso objavljene, bodo gotovo pokazale nadaljnje povečanje vlog, kar je dokaz naraščajočega upanja v mirni razvoj našega gospodarstva.

jega mesa. — Dne 24. julija bo pri upravi smodnišnice v Kamniku ofertna licitacija za dobavo kompletne kombinirane mašine rendisaljke za les. — Pri strojnem oddelku ravnateljstva drž. žel. v Ljubljani bodo naslednje licitacije: dne 25. julija za montiranje električne instalacije jakega toka v novem poslopiju žel. postaje Skopljce; dne 27. julija za dobavo profilnega železa; dne 28. julija za dobavo železa; dne 29. julija za dobavo delov za lokomotivske kotle iz železne pločevine; dne 3. avgusta pa za dobavo materiala za zračne zavore na tovornih vagonih. — Pri Stabu utrjevanja v Ljubljani bo dne 26. julija ofertna licitacija za dobavo ognjevarnega materiala. — Pri garnizijski upravi v Ljubljani bo dne 14. avgusta licitacija za prodajo gnoj.

Diskriminiranje inozemskih znamk v Angliji. V kratkem bo v Angliji uveljavljen zakon, ki predpisuje obvezne znamke pri uvozu blaga v Anglijo. Uvoženo blago iz Nemčije, Italije in Japonske mora nositi znamke teh držav, dočim se lahko vse ostale države poslužujejo skupne znamke »Inozemsko blago«.

Danes premiera

ob 16. in 21. uri

Joan Crawford, Robert Taylor, Lionel Barrymore, Franchot Tone

Obrekovana žena

Zanimiva filmska pripoved, vzeta po resničnih dogodkih.

Kino Matka tel. 21-24

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 464.00—466.00
v Zagrebu 465 denar
v Belgradu 466.75—467.25

Ljubljana. Državni papirji: 7% inv. pos. 99 do 100, agrarji 62—63, vojna škoda promptna 464 do 464 (464), begl. obv. 86,50—87,50, dalm. agrarji 84—85, 8% Bler. pos. 100—101, 7% Bler. pos. 98,50—94,50, 7% DHB 100—101, 7% stab. pos. 100 do 101. — Delnice: Narodna banka 7.400—7.500, Trboveljska 172—176.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 100 denar, agrarji 62 den., vojna škoda promptna 465 denar, begl. obv. 86 den., dalm. agrarji 83,75 den., 4% sev. agrarji 60—60,25 (60,25), 6% šumske obv. 81,50—82,50, 8% Bler. pos. 100—101, 7% Bler. pos. 98,75—94 (94), 7% pos. DHB 100,50 bl., 7% stab. pos. 99—100,50. — Delnice: Priv. agrarna banka 210 den., Trboveljska 170—175, Gutmann 39 den., Sladk. tov. Osijek 80 den., Osj. livarna 150—162, Jad. plova 320 den.

Belgrad. Državni papirji: voj. škoda promptna 466,75—467,25 (466,50), begl. obv. 87,50—87,75 (87,50), dalm. agrarji 85,25—85,50, 6% šum. obv. 82,50—83,25 (83,25), 4% sev. agr. 50,50 den. (65), 7% Bler. pos. 94—94,50 (94), 7% pos. DHB 100 denar (100,50). — Delnice: Priv. agrarna banka 213 bl.

Živinski sejmi

Mariborski sejem 11. julija. Prignanih je bilo 16 konj, 20 bikov, 210 volov, 438 krav in 24 telet; skuja 708 glav. Cene so bile sledeče: volji debeli 3,80—5, poldebili 3,20—4, plemenski 4,25—5,75; biki za klanje 3—4,25; krave klavne debelje 3,50 do 4,30, plemenske 3,50—4,50, klobasarice 2—3, molznice 4—5,25, breje 3,50—4,50; mlada živina 4—5,25; teleta 4,50—6 din 1 kg žive teže. Prodanih je bilo 414 glav. — Mesne cene: volovsko meso I. 10—12, II. 8—10, meso od bikov, krav, telic 6—12, teletje meso I. 10—12, II. 8—10; svinjsko meso sveže 1016 din 1 kg.

Živinski sejem v Vel. Gabru v okraju litij-skem dne 4. julija t. l. Cene: Voli 4,50—6,50, biki 3,75, klavne krave 3 din, krave za plemo 4 din, klavne telice 5 din, telice za plemo 4 din in teleta 7 din za kg žive teže. Konji od 1000—3500 din za glavo.

Cene živine in kmetijskih pridelkov v okraju Kamnik dne 5. julija t. l. Voli I. vrste 5 do 5,50, II. 4,25—4,75, III. 3—4, telice I. vrste 5,50 do 6, II. 5, III. 4, krave I. vrste 3,75—4, II. 3,50, III. 2,75—3, teleta I. vrste 5,75—6,25, II. 5,50, prašiči špiharji 8—8,50, prašiči pršutarji 8,50 din za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. vrste 10, II. 8, III. 6, svinjina 12, slanina 14, svinjska mast 18, čist med 18, neoprana volna 26, oprana volna 30, goveje surove kože 9, teletje surove kože 13, svinjske surove kože 7 din za 1 kg. — Pšenica 200, ječmen 180, rž 180, oves 220, koruza 170, fižol 350, krompir 80—100, seno 80, slama 30, pletnična moka 200, koruzna moka 160, ajdova moka 350 din za 100 kg. — Drva 70—80 din za 1 m³, jajca .65 din za komad, mleko 2 din za liter, surovo maslo 30 din kg.

Iz Legije koroških borcev

Preteklo nedeljo popoldne se je zbralo v narodni šoli na Vrhniki lepo število bivših koroških borcev, ki so si ustanovili krajevno organizacijo LKB. Številnim tovarišem je podrobno orisal cilje in namene Legije njen podpredsednik tovarš Marušič. Bivši koroški borci praznujejo 20. obletnico, odkar so se udeležili bojev na naši severni meji. Z veseljem obhajajo to obletnico, saj je znaga takratna junaška vojska izvajala odločilno zmago, ki jo je zapečatila z zasedbo slavnega Gosposvetkega polja in mesta Celovca. Upravni odbor, ki je bil na zboru izvoljen, bo posvečal društvu svojo pozornost, posvečal pa tudi narodnoobrambenemu delu, ki je v naših časih nad vse prebren.

Lov za morilcem krog polovice sveta

Iz Londona poročajo 7. julija: Kriminalni komisar Artur Nye iz Sydneya v Novem Walesu je lovil nekega morilca po polovici zemeljske oble. Ta gonja je potekala bolj napeto kot kak detektivski roman in je večkrat običajna na mrtvi točki, zdaj pa je Artur Nye v Londonu dobil svojo žrtev.

Skoraj osem mesecev je že pretekel, od kar so v Novem južnem Walesu našli nekega farmarja ubitega in oropane. Zločinec ni vzel svojih žrtvi le veliko denarja, marveč tudi njegov potni list in vse listine. A ni bilo nobene sledi za njim. Artur Nye, ki je dobil ta primer v roko, je imel težavno nalogo. Pravilno je domnel, da se je zločinec izselil iz Avstralije in se kje drugje z umorjenim imenom naselil. Po nesreči pa se je umorjeni farmar imenoval John Smith!

Lov se je začel s kontrolo vseh ladijskih seznamov potnikov tistih dni. Kar 27 potnikov je bilo z imenom John Smith in vsi so se v tistih dneh odpeljali iz Sydneya. Po raznih poizvedovanjih in pregledih so dobili 25 Smithov, od katerih ni mogel biti nobeden zločinec. Ostala sta torej še dva Johna Smitha, ki sta bila izginila.

Eden se je bil obrnil proti New Yorku, sled za drugim pa je vodila v Indijo.

Se z ladje, ki se je detektiv peljal z njo v Bombay, se je Nye sporazumel z ondornimi policijskimi oblastmi. Prosil je, naj vsakega hotelskega gosta, ki ima angleški potni list in se imenuje John Smith, z vso vljudnostjo obdrži na varnem. Na ta poziv so prišli tri Angleže — Johna Smitha. Medtem ko sta se dva koj izjavila, da mora biti to pomota, se je tretji okoristil z vljudnostjo ki so z njo ravnali z njim, in je lepo ošel. Nikjer ga ni bilo več, ko je prišel detektiv v Bombay in Nye je bil prepričan, da je bil tisti prvi zločinec. Zdaj je imel vsaj popis njegove osebe in s tem je dognal, da se je neki potnik, ki se je pa izdal za Williama Smitha, iz Karachija odpeljal z letalom v London.

Nye je poslal sporočilo Scotland Yardu, nato je sledil ubežniku s letalom. »William Smith« je iz Londona takoj odletel v Pariz, od tu pa na riviero. Potem se je spet odpeljal v London in je mislil, da je s tem izbrisal vsako sled za seboj. Kako silno se je pa začudil, ko ga je Artur Nye po njegovem prihodu v London v nekem odličnem hotelu prijel!

Smo že sredi kopalne sezone ...

Ljubljani manjka pravih kopališč

Ljubljana, v juliju 1939.

Vsi pregovori nam silijo pod pero: »Mena sana in corpore samo — zdrav duh v zdravem telesu.« tistim pa, ki mnogo posedajo po pisarnah bo še bolj kot kdaj koli poprej zabrnelo po ušesih: »Pojdite v naravo in se razgibajte!« prebava bo boljša in zdravje bo kar čez noč razgibalo nadležne in bolehe dele telesa, še večkrat pa bomo žitili in slišali povod: »Mrzla prha, najboljša sredstvo za razdrapanje živcev!« Toda vse to nič ne pomaga. Kdor bo v tej vročini, ki se šele pojavlja bolj v obliki soparnih dni, pomišljal na vse te lepe nasvete, se bo najbrž le malo poležil v poletju. Za mrzlo vodo je treba nekaj več, kot pa samo pre-računanost ali pa lagodna neugnanost, ki se šele obojavlja, ko bi se že morala razpihniti z vsem razmahom v poletne dni in se zaliti z mrzlo vodo. Šele taka neugnanost odločitev, ki željo po zdravju premaga z voljo po prostosti in nekakšno hotenje po okrepljivosti telesa, šele tako razpoloženje bo naglano prave kopalce in ljubitelje narave venkaj ob vodo. Drugi oklevneži, ki so navezani na zdravniške nasvete, se bodo najbrž odločili za kopanje kje daleč proč, najbrž kje v kakih toplicah, v vodah, ki imajo blizu 30 stopinj ali še več, še drugi pa bodo najbrž odšli še kam dalje in se hladili v mlačni morski vodi tam, kjer je sonce ves dan v zenitu.

Zadnji čas se je začel po naših ulicah zopet pravi lov tja ven proti Posavju. Kolesarji se po naših ulicah tako že mnogo, toda v teh pomladnih in zimskih mesecih, ki so za nami, se je kolesarjenje urejalo nekako na tiste ure, ko se v mestih čipirajo obrati in velike tovarne. Ob teh urah smo se nameščenci in delavci hiteli v mesto in iz mesta. Toda sedaj je drugače: ko so šole nazadnje vendarle zaprle svoja vrata — kajti ne-uradno so jih že začetkom junija, uradno pa šele na 1. jula — se je mladina začela s kolesi sipati izven mesta. Godi se to nekako v tistih urah, ko se sonce že dovolj trdno pritrdi na nebu in ni pričakovati nevihte vsaj za kakih 5 do 6 ur. Mestne ulice so še nekoliko vlažne po nočnem škropljenju, tam zunaj na polju pa s polja tudi še piha nekoliko hladnejša sapa. Tako je mogoče predrti nekam ob vodni breg še dovolj zgodaj in brez napora: nato se pa začne tisto, kar se imenuje kopanje. Toda kakšno kopanje in kje?

Ljubljana ima premalo kopališč

Med vsemi slovenskimi metropolami — imamo jih več, najmanj štiri — je Ljubljana s kopalnimi napravami najbolj revno obdarjena. Ljubljana je pač Ljubljana, ponosnejši bi bili nanjo posebno v teh mesecih, če bi se je kdo usmiliti in jo razširil na tako natezalo, da bi se vsaj nekje razli-vala kakor Donava. Saj smo mojstri v raznih športnih in zdravstvenih napravah; če bi pa to Ljubljano lahko napihnili počez še tam, kjer bi ne bila nikomur nikdar v škodo, tedaj bi pa sploh ne vedeli, komu bi bili najbolj hvaležni.

V mestu samem imamo prav lepo kopališče ob Ljubljani, ki je v rokah izvrstnega vodstva, kjer je v vseh oziirih najboljšo poskrbljeno za kopalce. Ima samo to hibo, da ni dovolj razseženo. Prav lepo je tudi znano kopališče v Kotežu, ki bo še dolgo vabilo kopalce in kopalkice iz bližnje okolice in ki skuša posebno našim organizacijam nuditi dovolj prilike za razmah poletnega športa. Vse to še ni bilo dovolj in smo se obrnili še v drugo smer: zgradili smo v središču lepo in moderno športno kopališče Mladi športni klub vzgajajo tam pridne in vztrajne športne plavalce in rekor-derje. Včasih smo po tej zaslugi Ljubljani celo državni prvaki v vseh kategorijah plavalnega športa. Toda nikdo ne bo mogel izustiti trditve, da je to res pravo ljudsko kopališče, kakor je bilo na primer ono nad Spičo ali pa še popreje celo vzdolž Spiče in tam doli pod Grubarjevim kanalom. Vsa ta kopalna mesta pa so zelo nevarna in bodo po-lej prepovedana za kopanje. Kdor se hoče izog-niti oviram, bo šel dalje izven Ljubljane, kdor pa ne bo mogel vzdržati, bo pač v naglici vsa vroč in v še toplejši sapi skočil v Ljubljano — in po njem bo!

Zato je pač letos še bolj kot vsa prejšnja leta kolesarskega športa v vročih mesecih tja proti Ježici, Tomačevemu ali pa proti Mednu še več kot pa prejšnja leta. Bistra in rezka Sava bo še morala prati, hladiti in škropiti tiste prijatelje vode in lepe narave vzdolž naše slovenske reke, ki bodo tvegali nekaj napora, da dosežejo tisto, kar jim v Ljubljani ne more še nikdo nuditi. Toda prav smelo si upamo trditi, da bodo ti mladeniči in dekleta, ki bodo rada šla malo dalje v vodo, tudi nekakšni naši kopalki »višje stopnjec«. Toda ta višja stopnja seveda ni nikakšna odlika, ki bi se dala vrednotiti tako, kakor se vrednoti naša de-narna ali pa družbena aristokracija. Ker je pa te v Ljubljani razmeroma še zelo malo, moramo biti prepričani, da bo največ ljubljanskih kopalcev vse poletje drvelo po cestah in stezicah ter mejah tja gori na Posavje.

Biti moramo oprezni in obzirni

Vse druge naše metropole imajo seveda to srečo, da so kot metropole ob tistem, kar se imenuje bistveni pogoj za lastnost metropolstva, Maribor, Celje, Ptuj, Novo mesto, Kranj in druge so pač ob velikih in primernih veletokih ali rekah.

Vsi ti bodo med to poletno sezono seveda še obilno pisali o vseh teh blagodatih »biti ob veletoku ali reki«, če ne drugače pa z lepimi in globokobču-tenimi pismi o kopalnih nezdah, zato moramo tokrat pač ostati le še v okviru našega ožjega kroga kopalcev in ljubiteljev Posavja ali Barja.

Kadar se nam bo najbolj mudilo, bomo v svoji pohlepnosti po hladu in mokroti seveda kar drveli vse vprek po poljih in travnikih, da bi prišli čim-prej do svojega kotička. Napak, gospodje, mlade-ni in mladenke! Tako divjanje ni v škodo samo vam, ampak s tem ste se že tako pregrešili proti tistemu, kar vam je narekovalo toliko požrtvoval-nosti, da ste oprostili Ljubljani njeno zaostalost in se odločili za kopanje kje daleč od Ljubljane. Medtem, ko ste drveli s kolesom kar vprek po polju, ste že napravili lahko ogromno škodo ti-stemu posestniku, ki trpi, da se tam ob vodi kje

na produ ali pod grmičevjem kopate. Ker pa ste ljubitelji narave, ste se prekršili tudi nad tem svojim čustvovanjem, ko ste po nepotrebnem uni-čevali kos narave ali pa rastlinskega bilja. Ko pa se boste nato sproščeni, ohlajeni in zdravi razgle-dali čez obzorja voda in ležišča polja, hribov in gora, vas bo mogoče objela sreča doživetja, da kot neboljani Ljubljani, ki mora poleti tako daleč na hlad in v vodo, doživljate tisto, kar se ni-komur še ni posrečilo popisati v vsej izčrpnosti in monumentalnosti: doživeli boste lepoto narave, pro-dirali boste v tempelj narave, božje stvarstvo, ki ga smemo častiti in hvaliti le na lep in srečen način.

Ljubljani, ki se dokopljejo zaradi pomanj-kanja mestnih naprav, do tega spoznanja, ne bi mogli z nobeno davščino preplačati takšnih stikov z vodo in naravo!

Vodovod Predvor - Nova vas - Breg bo blagoslovljen v nedeljo 16. julija

Dajal bo vodo tudi Škofji Loki

Pogled na Predvor. (Foto Jug, Kranj)

V nedeljo, dne 16. julija popoldne bo blago-slovljena vodovodna naprava v Predvoru pri Kranju. Pri blagoslovitvi bo navzoč tudi g. ban dr. Marko Natlačen, ter odposlanstvo Higijenskega zavoda v Ljubljani, ki je zgradilo vodovod.

Prva misel in pobuda, da dobimo lepa podgorska vas Predvor z okolico svoj vodovod, se je poja-vila v letih 1897-98 od strani tamkajšnjih grašča-kov, ki so hoteli poleg tega, da bi sebi zgradili vodovod, pomagati tudi vaščanom. Ker pa bi bilo to preveliko breme za vaščane, se ta misel ni uresničila.

Misel na vodovod so za daljšo dobo opustili. Po svetovni vojni pa so spet začeli misliti na na-pravo vodovoda in so vodo dobili nekateri pri-vatniki iz kranjskega vodovoda. S tem pa ni bilo pomagano splošnosti, pač pa samo posameznikom. Leta 1926 je bil spet prvi sestanek vseh zainteresiranih. Pri tem sestanku pa ni prišlo do zaželje-nega eporazuma zaradi odškodninskih dajatev in prispevkov. Vas Predvor se je zaradi svoje lepe lege v tistih letih pričela razvijati v letovišče. Naj-večja ovira za dober napredek pa je bila prav vo-da. Ljudje so zajemali vodo iz vaškega potoka ali jo pa vozili iz Kokre. To je rodilo ponovno po-budo, da se je potem krajevni faktorjev (šola, župni urad, občina) pričelo res intenzivneje delati na uresničenju zgraditve vodovoda. Večina zau-terestiranih se je izrekla za vodovod. Ustanovil se je vodovodni odbor, ki je imel dolžnost, da pri-Higijenskem zavodu v Ljubljani zaprosi za ge-neralne načrte, nabira člane za bodočo vodovodno zadrugo in izvede vse predprilave. To je bila nekaka prva etapa vodovoda v Predvoru.

Ko je bil izvršen načrt in preizkušena voda v izvirku potoka Bistrica, je vodovodni odbor uvidel, da ne more sam izvesti gradnje vodovoda kljub podpori vseh uvidenih faktorjev in dobre volje prebivalstva, je likvidiral s svojim poslova-njem. S podporo občine, Higijenskega zavoda in banske uprave, je bila po pro-računu predvidena vsota nad 600.000 din zagotovljena 2/3 podpora. Na podlagi tega se je ustanovila v Predvoru dne 21. oktobra 1934 vodovodna zadruga. Izvoljen je bil odbor, ki še danes posluje in je tudi izvedel gradnjo vodovoda.

Težko je bilo breme 204.300 din za 60 zadrug-nikov. Padali so različni predlogi, kako naj se dobi ta denar. Nekateri so želeli plačevati po ne-posrednih davkih, drugi bi radi odslužili z delom, tretji so se spet upirali plačevanju po neposred-

nih davkih, ker imajo obrt ali rentnino ali kak drug davek, ki ne predstavlja faktične vrednosti premoženja. Vodovodni odbor je na eni prvih svo-jih sejah sklenil sledeče dajatve. Ustanovil je t. z. enote. Stal je na stališču, da naj se plača po uporabi vode. Kdor ima več ljudi, živine, in večji hokus pri pipah, naj več plača. Tako se je šlo za eno enoto odrasel človek, odrasla živina in vsaka pipa. Teh enot se je nabralo nekaj čez 600 tako, da je odpadlo na eno enoto nad 300 din kot prispevek za glavni vod. Higijenski zavod, ki je vodil vse delo, je bil pripravljen, da se denar, ki ga morajo dati zadržani, lahko odsluži z delom. Vodovodna zadruga je sklenila, da se plača za delo (težakko) po 2 din od ure. Kolikor bo kdo zaslužil, se mu odpiše njegove dajatve. Delo je trajalo nad eno leto. Dne 26. sept. 1935, je bil vo-doprovni ogled, na kar se je takoj začelo z delom. Voda v vasi je pritekla junija meseca leta 1936.

Tehnični rezultati nikakor ne moremo pri-kazati. Studenec, ki je zajet, daje minimum 100 litrov vode na sekundo, da jo bo zadostovalo za Kranj in njegovo okolico ter za Škofjo Loko. Za-jetje je zgrajeno 10 metrov pod zemljo v skalo. Od zajetja do prvega raztežilnika so položene cevi, s premerom 22,2 cm. Samo te cevi, ki so dolge cca 800 metrov, držijo nad 50° vode. Raztežilnik ima vodo za 3 urno gašenje v Predvoru. Vsakih 7 minut priteče v raztežilnik 57 m³ vode.

Vse to je plod vztrajnosti in vzajemnosti. Pre-bivalci Predvora in okolice so lahko ponosni na to svoje največje delo v vseh letih, kar pomni tu-kajšnja zgodovina. Tudi mi jim čestitamo k temu uspehu in jim želimo, da bi vedno pili dobro vodo.

— Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede in trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in pri-znana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br 15 485 25 V. 35

Kranjska policija je prišla morilca iz Ogulina

Kranj, 12. julija.

Kranjski policiji se je posrečilo, da je včeraj prišla že dolgo iskanega morilca in vojnega be-gunca Damjanica Franja iz Ogulina, zaposlenega v tovarni »Jugobruni« in stanujočega v Stražišču št. 103. Ubit je bil v njegovem domačem kraju eden njegovih prijateljev in po krvni osveti ga je ma-sceval imenovani Damjanic. Po umoru je pribežal v Kranj, kjer je dobil delo ter se dalj časa skrival. Vendar se je kranjski policiji posrečilo, da ga je iztaknila. Pri zaslišanju je izjavil, da se zelo čudi, kako je bilo mogoče, da ga je mogla po tako od-daljenem kraju iztakniti kranjska policija. Policija ga je za enkrat pridržala v zaporu v Kranju.

Hlev se je podrl na živino in dva človeka

Huda nesreča v Pristavi pri Mengšu

Mengeš, 11. julija 1939.

Včeraj ob 2 popoldan se je nenadoma podrl hlev posestnika Škoka Franca v Pristavi št. 13, po domače pri »Hrastarju«. Pod razvaline je bilo po-kopanih 14 glav živine. Najhujše pa je bilo, da je gospodar v trenutku nesreče bil s svojo dveletno hčerko pred hlevom, kjer se je stena hleva podrla na oba. Dveletna hčerka je bila na mestu mrtva, gospodar pa nevarno poškodovan, da so ga morali takoj z reševalnim avtom prepeljati v bolnišnico.

Nesreča je najbrže prišla zaradi tega, ker je bilo poslopje že staro, dasi na videz močno gra-leno. Zadnji čas so, kakor vsako leto, nametali

NEZADOSTNO DELOVANJE HORMONOV

podprete s pra-vilno Solea-nego. Aktivne sestavine Solea-kreme pomladijo in osvežijo kožo.

SOLEA
krema za boljše prehrano kože

Kongres učiteljev meščanskih šol

Od vseh strani naše prostrane države so pri-hiteli delegati Udrugi učiteljev meščanskih šol v starodavni, zgodovinski Niš, da prisostvujejo XVII. kongresu.

Kongres se je pričel s slavnostno sejo, ki je bila v Narodnem gledališču. Svečanemu delu kon-gresa so prisostvovali: zastopnik Nj. Velič. kralja general g. Blažo Djukanović, zastopnik g. pred-sednika vlade g. Drag. Pavlovič, zastopnik g. mini-stra za trgovino in industrijo ravnatelj trgovske akademije g. Pribiškov, ban moravske banovine g. Janičije Krasojevič in komandant armije gosp. Jovan Naumović. Med gosti so bili tudi zastopnik profsorskega društva, zastopnik zajednice Doma in škole in drugi.

Slavnostno sejo kongresa je vodil I. podpred-sednik g. Rukavina Joso iz Zagreba; strokovni del pa II. podpredsednik Fakin Anton iz Ljublja-ne. Predsednik kongresa je pozdravil vse odlične goste in kongresiste in nato prečital pozdravne brzojavke. Nj. Vel. kralju, g. predsedniku vlade, g. ministru prosvete, g. ministru za trgovino in industrijo in g. narodnemu poslancu tovarišu Teuerschuhu, ki so bile z burnim odobravanjem sprejete. Predsednik kongresa je nato govoril o pomenu meščanskih šol za naš gospodarski in na-rodni preporod. Podčrtal je glavne naloge meščan-ske šole, da se usposobi meščanskošolska mladina za svetovno gospodarsko tekmo in si v tej borbi pripori naš narod boljše mesto, ki bo odgovarjalo vsem možnostim napredka našega naroda in do-movine. V Srbiji so imeli meščanska šola že pred štiridesetimi leti, imeli pa so tudi zakon za me-ščanske šole, katerega odredbe bi se zamogle še danes uporabiti. Tudi v Nišu je bila tedaj me-ščanska šola, ki se je pa pozneje zaprla, a je bila sedaj pred dvema letoma zopet obnovljena.

Najglobljejši utis pa je napravil na zboroval-ce govor g. Drag. Pavloviča, načelnika prosvetne-ga oddelka banske uprave, ki je po naročilu g. ministra prosvete sporočil zborovalcem, da bodo njihove zahteve, ki jih vsebujejo sara-evske reso-lucije, rešene v najkrajšem času v zadovoljstvo nastavnikov meščanskih šol. Njegov govor je bil poln razumevanja in simpatije do ciljev in napred-ka meščanske šole. V imenu profsorskega društva je pozdravil kongres g. prof. Milan Radojčić.

Nato je predaval g. Hergouth Josip iz Mežice o emernicah za nov učni načrt. Po predavanju so odšli kongresisti korporativno pred spomenik osvobodjenja, kjer so se poklonili spomenu nižjih žrtve in položili venec. Po povratku je živahna debata o učnem načrtu pokazala veliko zaniman-je za strokovna vprašanja.

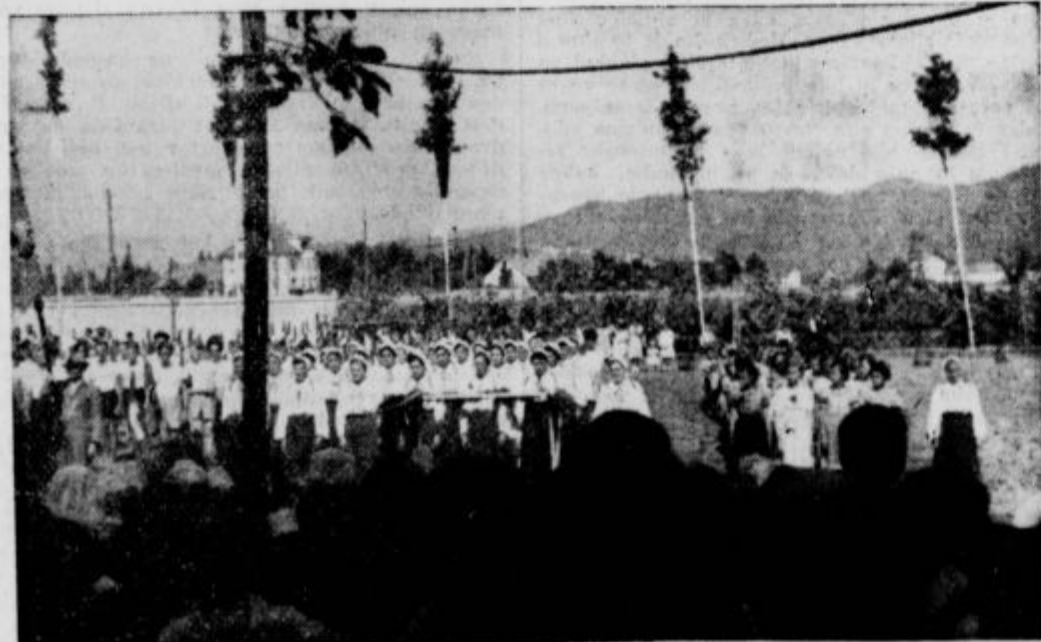
Popoldne je kongres odobril poročilo glavne-ga in nadzornega odbora. Temu je sledilo preda-danje g. Nikola Stankoviča iz Beograda o vzdrževanju meščanskih šol.

Banska uprava in občina Niš sta zvečer pri-re-dili zborovalcem svečan banket v Palas hotelu. Udeležili so se ga poleg zborovalcev kot gosti množični prijatelji meščanske šole iz Niša. Med navdušenimi zdravici kralju, vojski, go-stom in idealnim ciljem meščanske šole se je raz-vil prisočno razpoloženje, kakršno je mogoče le med gostoljubnimi Srbi.

A. F.

Žaloigra na morski obali

Na obali blizu romunske Konstance se je ne-kaj otrok igralo s kovinsko kroglo. Pri tem je krogla zadela 7 letno Heleno Sutea tako nesrečno na glavo, da so jo morali odpeljati v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrla. Mati je ob pogledu na mrtvega otroka zblaznela in so jo odvedli v blaznico.

3 mladinskega tabora pri Devici Mariji v Polju dne 9. t. m.

LJUBLJANA

Okus Ljubljančanov naj odloči, kakšna naj bo Batina palača

Ljubljančani bodo glasovali. Deset glasovalcev bo nagrajenih

Velika Batina palača, ki je pred meseci zrasla do strehe, se na zunaj v zadnjem času ni mnogo spremenila. Pač pa so medtem časom pridno urejali notranjost in pripravljali instalacije. V kratkem pa bodo začeli obdelovati tudi zunanost palače, ki naj bi po zamisli arhitekta dobila poseben poudarek. Batina palača bo vsa obložena s kamnom. Ozki pasovi nad in pod vrstami oken bodo črni. Prav tako bo črna pas v prtiličju od tal do izloženih oken. Ti pasovi bodo iz črnega marmorja Gabria. Med črnimi pasovi pa bo vložena svetla kamna, tako da bo vsa palača razdeljena v svetle in temne pasove, ki bodo segali v vodoravni črti od skrajnega konca stavbe v Aleksandrovi cesti do zaključka stavbe v Selenburgovi ulici. Nad izloženimi v prtiličju pa nameravajo zgraditi nadstrešek (markize) slične kakor jo ima hotel Slon nad glavnim vzhodom. Projektantu kakor tudi gradbenemu gospodarju pa se ni lahko odločiti, v kakšni višini naj bi bil ta nadstrešek. V prvi vrsti je odločujoč seveda estetski moment. Je pa še polno drugih razlogov, ki govorijo za eno ali za drugo rešitev.

Pred nedavnim je bil v Ljubljani šef jugoslovanskih in Bačinov podjetij g. Maksimović in je glede tega vprašanja bil mnenja, da naj bo nadstrešek tak, kakršnega hočejo Ljubljančani. Saj je končno vsa zgradba bila grajena po starem načelu Bafe, da je prva dolžnost prodajalcu ustreči željam odjemalca. Zato bo Ljubljanska podružnica Bafe razpisala javno glasovanje, pri katerem lahko sodeluje vsakdo, ki se zanima za to vprašanje. Glasovnice se dobe brezplačno v četrtek, petek in soboto v prodajalni Bafe v Selenburgovi

ulici ter se izpolnjene nato lahko oddajajo v poseben nabiralnik pred prodajalno.

Da se bodo Ljubljančani mogli na lastne oči prepricati, kakšen je nižji in kakšen je višji nadstrešek nad izloženimi okni in kako bo z njim omogočena tudi promenada na Aleksandrovi cesti, kadar bo deževalo, je gradbeno podjetje zgradilo na palači dva modela. V prtiličju in prvem nadstropju so zaprli vse odprtine na Aleksandrovi cesti z deskami. Nato so prebarvali deske v takih barvah, kakor bo približno potem obloga fasade. Izložena okna pa so pobarvana s svetlo modro barvo. Nad izloženimi okni pa je na polovico dolžine zgrajen nizki nadstrešek, nad drugo polovico pa visoki nadstrešek. V četrtek, petek in soboto bo sicer zgrajeno stavbišče odprto in za sprehajalce dostopno, tako da si bodo mogli ogledati vsi Ljubljančani obe varianti na ertah. Da se ne bodo trudili zastonj, je podjetje Bafa razpisalo deset lepih nagrad, ki bodo izrebrane med tiste glasovalce, ki bodo imeli večino za eno rešitev.

Kolikor poznamo dobri okus Ljubljančanov in velikansko zanimanje za gradbeno dela, menimo, da bo to glasovanje imelo popoln uspeh. Spomnimo se le na živahno sodelovanje ljubljanske javnosti pri vprašanju, kam se naj prestavi Prešeren. Tedaj je vsa Ljubljana stavljala predloge in časopisi so skoraj vsak dan pisali o tem. Na žalost ljubljanska javnost pri končni rešitvi tega vprašanja ni imela odločujočega vpliva, ampak samo posvetovalen glas in zato je Prešeren ostal tam, kjer je bil. Sedaj pa je prvič v Ljubljani primer, da Ljubljančani sami z večino lahko odločijo, kako se naj zgradi podoba na stavbi, katero plača zasebnik.

pa kolesar. Torej: lepo je, če si znamo pomagati, ne gre pa s tem spravljamo sebe in druge v nevarnost!

1 Živahen in bogat živilski trg. Včerajšnji tradicionalni tržni dan je bil prav živahen in bogato založen z vsemi živili in sadeži. Domače češnje iz sosednje okolice, iz raznih dolenskih, litjskih in štajerskih krajev so bile po 3 do 6 din kg. Bilo je do 300 kosar in jersbov češnje na trgu. Na trgu so še tudi domače hruške po 4 do 6 din kg. Neki kmet iz daljnega Semeča je prodajal pri semeniškem vrtu lepe, prav mehke in sladke hruške po 6 din. Vsaki gospodinjki je radevolje dajal kosček hruške na poskusno. Vse so jih hvalile, toda redka je bila, ki jih je kupila. Kmet je skoraj polovico hrušk izdal na poskusno. Pravi, da bo prihodnjič pripeljal večjo množino teh hrušk in se priporoča obstojnosti za nakup. Gozdne jagode, ki jih je bilo malo, so bile po 4 din 1. Borovince po 1,50 din 1. Liječice po 2 din 1. Krompir je bil cenejši. Je sedaj po 1,25 din kg. Obilo je paradiznikov iz Banata. Cene so padle. Sedaj so paradizniki že po 5 do 6 din kg. Paprika se je pocenila, komad po 1 din. Lepa je bila izbira domačih breskev iz litjskih krajev. Prav lepe breskve iz Jevnice so bile po 8, druge iz Senožet po 5 din kg. Vse so bile prodane. Marelice po 6 do 7 din. Domači stročji fižol po 4 do 6, čebula 4, kumare 3. Na trgu so bila na prodaj prva jabolka po 5 do 6 din kg.

1 Nad 10.000.000 milijonov junija vknjižnih. Po podatkih ljubljanske zemljiškoknjižnega urada je bilo junija podanih 165 predlogov za vknjižbo zastavne pravice glede raznih, od ljubljanskih denarnih zavodov in zasebnikov dovoljenih posojil in kreditov v skupnem znesku 10.102.126 din. Več milijonov posojil je bilo junija vknjiženih na posamezna podjetja in hiše v mestu. V maju je bilo 253 predlogov za knjižbo 9.510.071 din.

1 Prva akademija ZZZ v Ljubljani. V nedeljo dne 16. t. m. bo v veliki dvorani Delavske zbornice v Ljubljani razvit prapor ljubljanskega gradbenega delavstva. Komaj mesec dni je od tega, kar je katoliško delavstvo manifestiralo za svojo idejo. Neopozabni nam bodo ostali junjski dnevi delavskega tabora, kjer je zavedno slovensko delavstvo obračunalo z marksisti. Vendar po teh svojih uspehih ni leglo k počitku. Medtem, ko višji stanovi uživajo počitnice, hočejo naši gradbeni delavci pokazati, da njih življenje je delaven dan. Izmučeni od celodnevne dela, ne iščejo zvečer počitka in zabave, pač pa se marljivo zbirajo v Delavski zbornici, katera jim je sedaj postala drugi dom, ter se pripravljajo na svojo prvo akademijo. Njih žilava delavnost je najboljši porok, da bodo svoj cilj tudi dosegli. Slovenska javnost ne sme omalovaževati njihove podjetnosti, pač pa je naša dolžnost, da njihovo delo podpremo, ker delavstvo je stebler naroda in države. Zato bomo pohitili v nedeljo dne 16. t. m. ob 4 popoldne vse v Delavsko zbornico. Kumstvo sta blagovolila prevzeti obče epistofovana in priljubljena ga. Zora in g. Matko Čurk, stavbenik v Ljubljani.

1 Za romanje v Rim. ki je združeno z osem dnevnim potovanjem po Italiji 4 dneh od 13. do 20. avgusta t. l., je prostih le še nekaj sedežev. Priglasit se sprejemajo še do sobote 15. t. m. in sicer v sredo in petek od 7 do 9 zvečer v Prosvetnem domu v Trnovem (Karunova ul. 14). Lahko se priglasite tudi pri župnem uradu v Trnovem.

1 Počitniški ponovljajni tečaj za popravne izpite. Društvo brezposelnih profesorjskih kandidatov priredi tudi v letošnjih počitnicah tečaj za popravne izpite. Tečaj se bo pričel dne 17. julija in bo trajal približno en mesec. Vpisovanje v tečaj bo dne 13. in 14. julija v prtiličnih prostorih I. dr. real. gimn. v Ljubljani. Starši, vpiše svoje otroke, ki imajo popravni izpit iz kateregakoli predmeta, v ta tačaj, saj bodo v njem poučevali profesorjski kandidati-strokovnjaki, z odlično pedagoško prakso, kar vam v tem oziru zagotavlja čim boljši uspeh. Vse informacije dobite v društvenem prostoru, Ljubljana, Krakovska ul. 35, vsak delavnik od 10 do 12 dopoldne.

1 Pet ukradenih motornih koles zopet najdenih. Še včeraj smo poročali o pustolovščinah triperesne detelje, ki je plenila po Ljubljani motorne kolesce in se vozila z njimi na izlet. Poročali smo tudi, da je policija našla že tri motorne kolesce, ki so bili ukradeni, dva pa da še išče. Pri zaslišanju trojice se je izkazalo, da so vseh pet tatvin zagrešili nepremišljeni maloletniki, ki jih je ljubljanska policija vzel v varstvo. Priznali so, da so tudi tista dva motorne kolesca, ki sta izginila 30. junija in 1. julija odpeljali ter se z njima vozili po mestu. Tako se je izkazalo, da ima laž kratke noge, motorne kolesce pa tudi, če jim zmanjka bencina. To se je namreč zgodilo paglavcem, ko so se vozili z ukradenimi motorji po ljubljanski periferiji. Ker niso imeli drobiža, da bi dokupili bencina,

so pustili motorne kolesce kar tam, kjer so jim odpovedali. Lastniki vseh motorov so torej zopet srečno prišli do svoje lastnine in bodo menda kar zadovoljni, da se je vsa zadeva tako lepo iztekla. Trije tički pa so priznali še drugo pustolovščino, ki policiji niti naznanjena ni bila. Med tem časom so si namreč hoteli izposoditi prave motorne kolesce iz Beethovne ulice. Zdel se jim je posebno pripraven, ker je imel še prikolico in bi se lahko vsi skupaj vozili na izlete. Pa ga niso mogli pognati. Zato so ga potiskali iz Beethovne ulice v Tomanovo ulico za klasično gimnazijo, kjer so se ga strokovno lotili, pa ga le niso mogli ukrotiti. Zato so ga pustili kar tam in se lotili raje drugih motorov. Lastnik je po krajšem iskanju pogrešani motorček našel in je seveda mislil, da mu ga je nekdo za šalo odpeljal. Vendar so se morali že zagovarjati pred sodiščem, vendar zaradi drugih grehov. Najbolj navihani med njimi je potem, ko je zvedel, da jih čaka poboljševalnica, vprašal, koliko časa bodo morali ostati tam. Sodnik mu je nato odgovoril, da vse dotlej, dokler se ne bodo poboljšali, pa naj to traja magari deset let. Tako so se podrli fantastični gradovi, ki so jih za bližnjo bodočnost morda gradili v oblake.

1 Iščeni mir na sodišču. Sodne počitnice so se pričele, zato vlada na sodišču idiličen mir. Ni nikakega vrvenja in drvenja strank in advokatov. Tam pred znamenito sobo št. 28 poseda tuhtam kaka stranka, čakajoč, da sodnik sodi njeno nujno zadevo. Civilne pravde počivajo. Rešujejo se le nujne civilne zadeve.

MARIBOR

»Mrtva ženska na mrtvaškem odru oživela!«

Maribor, 12. julija.

V Slovenski Bistrici se je zgodil dogodek, ki je povzročil v vsem mestu in okolici izredno senzacijo ter je s svojim odmevom segel celo do Maribora. Veliko se je danes govorilo po Mariboru o tem slovenističnem dogodku — kjer je umrla ženska oživela na mrtvaškem odru. Zanimali smo se za to ter izvedeli sledeče:

50-letna žena delavca Marija Pučnik v Slovenski Bistrici je že dolgo časa bolehal. V ponedeljek je dobila zopet močan napad, tako da so domači poslali po zdravnika, ki ji je dal injekcijo, njene domače pa je pomiril, da se napač ne bo končal s smrtjo. Vendar pa tudi zdravniška pomoč bolnici ni mogla več pomagati ter je umrla. Nekoliko ur po smrti so prišle sosedice, ki so pokopnico umile ter preoblekle v mrtvaška oblačila. Truplo je bilo že popoloma mrzlo in trdo. Potem so pokopnico položili v krsto ter jo dali na mrtvaški oder v hiši. Okrog nje so prižgali sveče ter jo okrasili s cvetjem in z vencem. V hišo so prišli sosedje in znanci krotit in moliti.

Ko pa so ljudje stali okrog krste ter gledali mrliča, so naenkrat opazili, da so na prsih sklenjene roke popustile ter so omahnile vsaka na svojo stran. Poskusili so roke zopet skleniti, pa so videli, da niso

več otrple. To je bilo veekakor nenavadno, postalo so pozorni ter so nato ugotovili, da tudi drugi udje niso več mrtvaško odmrznili in otrpli, temveč se dajo z lahkoto pregibati, kakor pri spemem človeku. Tudi so nekateri mislili, da čutijo, kako postaja telo pokopnice toplejše, kakor da bi se znova začelo po njem prelivati življenje. Vse je ta pojav kakor elektriziral. Telo so zopet vzeli iz krste ter ga položili na postelo, mrtvaški oder pa so hitro odstranili, prav tako tudi sveče in cvetje. Vse je bilo namreč prepričano, da se bo pokopnica spet prebudila v življenje, pa so ji hoteli prihraniti pogled na mrtvaški oder.

Dogodek se je zgodil ponoči, ko ni bilo takoj pri roki zdravniška večaka. Ljudje so dajali razne nasvete, kako bi se pomagalo, začeli so telo, ki je bilo še vedno negibno, v postelji najprej drgniti s kisom, ker pa to ni imelo uspeha, se je nekdo spomnil ter priporočil s kisom prekušeno olivico, s katero so telo obdali. Toda tudi to sredstvo ni pomagalo. Polagoma je začela voljnost udov ponehavati, prevzela jih je spet mrtvaška odmrznost in naenkrat je postalo telo zopet tako otrplo kakor poprej. Ljudje so uvideli, da je pokopnica res mrtva, poprej. Ljudje so uvideli, da je pokopnica res mrtva, spet so jo oblekli v mrtvaška oblačila ter položili na oder, danes pa jo bodo pokopali.

1 Ustna izročila si nasprotujejo in ni jasno, na katerem trnovskem mostu so privrle velikemu Prešernu iz srca vrste večno lepe »Luna sije...« Da pa jih je zapel na papir v sloviti gostilni »pri Brantju« v Trnovem, je nedvomno. Obiščite to starodavno gostilno — ne bo vam žal!

1 Ravnateljstvo uradilne gimnazije, učiteljica, meščanske šole, učnice in učence iz Ljubljane in okolice, ki sodelujejo pri igri na Stadionu, da se polnostevlino in točno udeležijo vaje dne 13. julija ob 7 zvečer.

Ljubljanski novomašniki romajo v Rim

Letošnji novomašniki ljubljanske škofije so se odločili, da bodo odšli na romanje v Rim. Je to prvo romanje slovenskih novomašnikov v zgodovini. Vso skupino, ki šteje 21 novomašnikov, vodi semeniški spiritual g. dr. Kraljič. Ljubljanskega knezoškofa dr. Gregorija Rožmana bo na tem romanju zastopal kanonik g. dr. Zupan, univerzo univ. prof. dr. Odar in dr. Lenček, dekana bogoslovne fakultete pa dekan prof. dr. Snoj. V sredo popoldne ob 5 so novomašniki odpotovali z brzovlakom. Ustavili se bodo najprej v Firenci, kjer bodo danes maševali, prenočili pa bodo že v Asisiju, ki ga bodo tudi obiskali. V petek zvečer bodo prispeli v Rim, kjer ostanejo do srede prihodnjega tedna. Sprejeti bodo tudi pri papežu. Na povratku se bodo ustavili v Benetkah. V Ljubljano bodo prišli prihodnji petek zvečer.

Ob tem romanju slovenskih novomašnikov od srca pozdravljamo prelepo zamisel prircati taka romanja novomašnikov. Bog daj po tem romanju vsem udeležencem mnogo duhovnega sadu!

Posvetitev novega oltarja v karmeličanski cerkvi na Selu

V soboto, 15. julija, bo ob pol sedmih prevziveni g. škof dr. Gregorij Rožman posvetil v karmeličanski cerkvi na Selu nov kamenit oltar, posvečen karmelski Materi božji. Za 50 letnico, odkar so se karmeličanke pri nas naselile, je dobila njih cerkev nov oltar iz belega marmorja in čudovito lep kip karmelske Marije. Načrte za oltar je napravil arh. H. u. a. Kapelica tvori zasebno umetnino, a je vendar v skladu s celotno cerkvijo. Kip je izdelal akad. kipar Božo Pengov; delo samo hvali močjo. Lepa karmeličanska cerkev je s tem le še pridobila na lepoti in vabljivosti. Dosedanji zasloni leseni oltarček res ni bil primeren za božjo službo. Zahvala plemenitim dobrotnikom, brez katerih bi ne bilo mogoče misliti na nov oltar! Kameniti oltar bo v soboto ob pol 7 Prevziveni slovenec posvetil in nato na njem opravil ev. daritev. Vabimo vae, da se te redke slovesnosti udeležite.

Takoj drugi dan, v nedeljo, 16. julija, pa bo glavni karmeličanski praznik, praznik karmelske Matere božje. Ta dan bo prva sv. maša ob pol 6, ob pol 7 bo slovesna sv. maša, nato še vsaj ena sv. maša in sicer ob 8. Zvečer ob 6 pa bo govor in pete litanije Matere božje. Ta dan se morejo v karmeličanski cerkvi dobiti porciunskuli odpuščki, to je taliko popolnih odpuščkov, kolikorkrat kdo obišče cerkev in moli v papežev namen šest Očenašev, šestkrat Zdrava Marija in šestkrat Čast bodi... Za oba dneva: Lepo povabljeni!

Ali smem, ali ne smem?

20.000 kolesarjev v Ljubljani bi odgovorilo, ko bi videlo spodnjo sliko, prav gotovo za: »Ne smem!« Res je tako. Mi ubogi kolesarji smo veliki reveži. Prometnih predpisov ne poznamo dovolj, še bolj neradi pa jih upoštevamo. Včasih pa si je treba pomagati in tako si je pomagal kolesar, ki je privezal na svoje kolo cizo in vozil kakor kakšna motorizirana brigada na nožni pogon po ljubljanskih ulicah. Najbrže niti sam ni pomislil kako huda nesreča bi se mogla zgoditi, če bi se kdo ponesrečil zaletel že samo v njegovo cizo, kaj šele v njega. Saj je res, da imajo tudi tovrstni avtomobili včasih prikolice, ampak avtomobili so na štirih kolesih in niso labilni kakor

meraval nočnega slugo enostavno ubiti. Rehar pa si je premislil, ter je s svojim deležem plena pobegnil čez mejo v našo državo. Denar je hitro zapravil ter so našli sedaj pri njem le še nekaj dinarjev.

1 Naredba za čas vpoklica rekrutov. Predstojništvo mestne policije opozarja, da je od 13. do 19. julija, ko traja vpoklic rekrutov, prepovedano vsako točenje alkohola nabornikom in njihovim spremljevalcem. Prav tako je prepovedano nositi nabornikom in njihovim spremljevalcem alkoholne pijače ter jih za nje kupovati. Policija bo alkoholne pijače vsakomur zaplenila, prestopki pa se bodo strogo kaznovali.

1 Ponesrečen vlom. V noči na sredo je stražnik presenetil vlomilca, ki je hotel na spreten način krasti surove žirinske kože v tovarni usnja Berg v Usnjarski ulici pod mostom. Vlomilec je razbil šipo na oknu ter je z železnim kavljem lovil kože in jih vlekel skozi železno omrežje. Imel je že v vreči 500 din vredno volovsko kožo, druga pa je še visela na kavljcu, ko je moral bežati pred stražnikom ter pustiti na mestu vrečo s plenom vred.

1 Na cesti poginila krava. V terek je prignel na sejem neki gonjač živine iz Beltincev kravo, ki pa je na poti rekaj požrla, da jo je začelo napenjati. Krava je v Lacijskejevi ulici padla na tla. Poklicani so bili reševalci, da bi jo s svojim pomožnim mavtomobilom zapeljali v klančino, preden pa so prispeli, je krava že poginila ter jo je dobil potem konjač.

1 Tatovi niso izbirčni. V Razlagovi ulici je nekdo ukradel 50 kg težko rešetko iz litega železa na kanalskem požiralniku na cesti. Rešetka je bila vredna 200 din.

1 V postelji so ga našli mrtvega. Tragična smrt je zadela 25-letnega šoferja grofa dr. Attensa v Slovenski Bistrici Antona Pintarča. Fant je imel srčno hibo, na kateri je že dolgo bolehal. Včeraj zjutraj ga ni bilo iz njegove sobe, ko pa so šli pogledat, so ga našli v postelji mrtvega. Ponoči ga je zadela srčna kap. Bil je vzoren fant ter je njegova tragična smrt vzbudila splošno obžalovanje.

Nesrečna družina

Brezice, 12. ulija.

Včeraj zvečer okrog 9 se je zgodil na Spodnj. Pohanci v občini Artiče žalosten dogodek, ki je globoko odjekal daleč naokrog. 21-letni Franc Kovarčič je z velikim žepnim nožem večkrat sunil v trebuh svojega očima, 55-letnega Lupsina in ga smrtonovno poškodoval, da so ga morali tako prepeljati v breziško bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno. Do tega žalostnega dogodka je prišlo zaradi slabih družinskih razmer. Lupsina se je pred 20 leti priženil k vdovi Frančiči Kovarčič na Spodnj. Pohanco. Vdova je imela dva sinova: Martina in Franceta. Ko sta sinova dorasla, so se začeli v družini prepiri, ki so včeraj privedli do žalostnega dogodka. Usodnega dne zjutraj je zopet prišlo do prepira med Lupsinom in Francem. Odsila sta v vinograd škropil. Franc se je vrnil opoldne, očim pa zvečer nekoliko vinjen, kar je dalo ponoven povod za prepir. V teku dneva pa je prišlo iz Velike Kikinde brzovjavno obvestilo, da se je pri vojakih z avtomobilom smrtno ponesrečil Francetov brat 23-letni Martin Kovarčič. Zato je pastorek prošil očima naj miruje in naj se ne prepira, ker imajo v družini mrliča. Verjetno je, da se očim za fantovo opozorilo ni zmedel, ker itak med njim in pastorkoma ni bilo najboljšega razmerja. To je Franceta tako razkalo, da je šel z nožem nanj. Dogodek je globoko pretresel vso okolico zaradi nesreče, ki je zadela družino. Franc Kovarčiča so orožniki zaprli.

KULTURNI OBZORNIK

O današnjem nemškem gledališču

Pogovor z režiserjem Petrom Malcem

Te dni se je vrnil iz svojega tromesečnega gledališkega študija v Berlinu režiser narodnega gledališča v Mariboru, g. Peter Malc, ki nam je v kratkem razgovoru povedal svoje vtise iz tega študija.

Kako, da te je zamikalo danes ta dan iti prav v Berlin?

Ko sem dobil pred dobrimi tremi meseci od upravnika dr. Bron-

čiča tromesečni študijski dopust, niti zdaleka nisem mislil na Berlin, temveč me je že leta sem vlekel za dalje časa v Prago, kjer je danes, za ruskim gledališčem, nedvomno najbogatejše gledališko življenje v Evropi. (O tem bi se dalo ob priliki malo obširneje razpisati!) To sem spoznal iz svojih poprejšnjih krajsih bivanj v Pragi, kakor domala iz vse novejšee češke gledališke literature. Ko sem bil lani v Pragi, sem si pošteno pripravil teren za svoj letošnji študij; predvsem se moram zahvaliti za veliko prijaznost in naklonjenost dramaturgu Narodnega divadla g. Fr. Götzu in našemu g. Zv. Rogozu. Nenadni in tragični dogodki na Češkem so mi povsem preobrnil in prekrizali račune. Za nobeno ceno nisem mogel dobiti dovoljenja za potovanje na Češko. Odpejal sem se, za trdno upajoč, da se v najkrajšem času odpre češka meja, v Berlin. To čakanje in upanje se je kar nekam neopazno zavleklo lepo skoraj na tri mesece.

Torej v Pragi sploh nisi bil?

Sem bil! Ko sem se vračal domov; ravno na Vidovo. Čudno snidenje s Prago po lanskoletnem brezmejnem in nepopisnem navdušenju vsega češkega naroda ob priliki ogromnih priprav za 20 letnico osvoboditve. Pretrpko doživljam na Masarykovem kolodvoru! V vlaku, ki ga je spremljalo in stražilo nad 20 nemških vojakov, so nam zaprti vsa vrata in okna. Vse, kar sem mogel videti in opaziti v tej bolečini, so bile tihe, sklonjene postave čeških uslužbencev, ki so begali nekam skrivnostno in vase zaprti po peronu. Ne vem, kaj bi dal, ko bi mogel iztrgati le eno samo besedo iz teh zamrlih obrazov!

In berlinsko gledališče je vredno, da si ogledaš pohleže?

Vsekakor je! Moram priznati! Sicer mi je o vsem tem in še vprav posebej danes ta dan neizrečno nerodno govoriti, da me ne bi napak razumeli! O vsem nemškem gledališkem življenju govorim samo kot gledališki človek in samo z gledališkega vidika. Vsakršno politiko pri tem mrzim!

Koj spočetka naj pribijem, da je nam Slovencem, ki smo se — na žalost! — domala vse do poslednjega zlagodovali po nemškem gledališču, ves način utrip tega gledališča tuj in skoro bi dejal, odbijajoč. S tem pa seveda ni rečeno, da je zato samo na sebi nemara slabo in nezdravo. Nikakor, vprav nasprotno! So tu stvari, ki jih moraš naravnost občudovati. Marsikaj se velja tu zapomniti! Vprav v poslednjih letih je v nemškem gledališču opaziti bogato rast, tako v šir, ko v globino.

Dočim je bilo razbrati n. pr. iz češkega gledališča, ki je bilo vseskozi tehnično sestavni del narodovega razvoja in simbol svobodnega kulturnega življenja, nosilec nacionalnega in državnega mišljenja, težnja zakoreniniti gledališče v sredino nacionalnega in socialnega življenja, je osrednja sila nemškega gledališkega teatarskega element kot tak, tako v igranju, režijah in še vprav posebno v inscenacijah, ki so danes na moč važen faktor v vseh kulturnih gledališčih. Tam gre za vsebino, tu za obliko! Vprav tu korenini v glavnem tudi že razlika med slavnim nemškim režiserjem Reinhardtom in velikim ruskim režiserjem Stanislavskim. Prvi je pri vsem svojem požitju predvsem teatralik, drugi pristen človek. Prvi, in to v fini obliki, nekoliko, nekoliko prebrisan in frit, drugi na stežaj odprt, pošten in ves človeški. A oba v svojem ustvarjanju velika in obudovanja vredna!

Znano je, da je nemško gledališče pogljal v najvišji vrh — vprav kakor rusko Stanislavski — Maks Reinhardt, mu nadel svetovno slavo, a ga kasneje s svojimi diktatorskimi metodami tudi uničil. A to je zgodovina zase! Vse to je bilo pred dobrimi 30. leti. Poslednji čas pa so se odprla v Berlinu pota in dala možnosti ustvarjanja dozdaj povsem neznanim ljudem, ki so prišli iz večine iz province s povsem novimi vidiki in do-

gnanji. Tako se je znašlo v Berlinu par režiserjev velikih sposobnosti in kvalitete!

Naj imenujem tu samo Jürgena Fehlinga, ki je nedvomno danes največji nemški režiser. Njegov režije so zmerom dogodki zase. Vsaka njegova predstava sproži na pretek polemik in diskusij; na Dunaju, menda najbolj konservativnem nemškem gledališkem mestu, — poznam ga do dobra iz svojega večletnega študija — je prišlo pred tedni ob priliki »Slavnostnih gledaliških dni«, ko je gostovalo berlinsko državno gledališče v Burgtheatru s Shakespearjevim Rihardom II. v Fehlingovi režiji, do upora in protesta proti takšnemu gledališkemu ustvarjanju. Jaz vidim v tem, ponovno povdarjam za nemško gledališče samo, pravo edino zdravo pot! Ta fenomenalni nemški režiser se mi zdi pravo nasprotje najslavnejšemu češkemu režiserju Hilerju. Oba sta dosledna ekspresionista — prvi trd, drzen in neizprosni mislec, filozof, dočim je Hiler prava nežna, lirčna in pesniška natura in vprav takšno celotno njegovo gledališko ustvarjanje, ki se je obrnilo po prehodni poti iz Moskve in Berlina predvsem na pariško teatsko ustvarjanje in si iskalo tu svojega vzora!

Vseh gledališč v Berlinu je čez 20, a najvidnejša med njimi so tri »drž. gledališča«. »Nemško gledališče« (kjer je bil popreje Reinhardt), »Schillerjevo« in »Narodno gledališče«. Vsa ta gledališča vodijo sami priznani, veliki nemški igralci. Ves ustroj nemškega gledališča pa je v rokah slavnega igralca Gustava Gründgassa, ki opravlja funkcijo nekakšnega teatarskega ministra za vsa gledališča v rajhu nasploh. Hkrati je upravnik vseh treh drž. gledališč v Berlinu in njih glavni igravec. Mimo njega so tu še slavnja imena, kakor: W. Krauss, Jannings, Kaysler, Wegener, Klöpfer, Hartmann, George, Dorsch, Wessely itd.; igralci, osebnosti, še vsi iz Reinhardtove dobe. Tudi mladih ljudi in to na moč dragocenih nad za nemško gledališče je najti lepo število med njimi. Tako predvsem: Balser, Minetti, Gold, Hopper itd.

V repertoarju je opaziti vidno pri nemškem gledališču nekakšno renesanso klasične, zlasti njihove domače in Shakespearja. Tu vršijo ogromno in zavidanja vredno delo. V ostalem so prevladovala letos imena: Pagnol, Shaw, Ibsen in celo Čehov (Striček Vanja, Tri sestre). Mimogrede povem, da ne igrajo nikjer en komad v serijah, temveč je vsak večer drug program, kar je slehernemu gledališču samo v dobro, ker zapade sicer v šablono in stereotipnost. Predvsem je to pogin za igralca.

Ljubezen in spoštovanje nemškega naroda do svojega gledališča, ki korenini že v bogati tradiciji, je za naše ozke razmere in pojme vprav fantastično. Gledališča so vsak večer vsa razprodana. Ako hočeš dobiti pošteno mesto, si moraš nabaviti vstopnico saj teden dni pred predstavo. V nedeljah, ko dobiš lahko vstopnico za cel teden vnaprej, vztrajajo ljudje tudi do 10 ur pred gledališčem. Dobro uro za tem, ko se odpre blagajna, je zelo težko dobiti še kakšno mesto, pa bodisi tudi najdražje. Tako, postavim, igrajo Hamleta v povsem novi in originalni režiji, z Gründgassom v naslovni vlogi — izmenoma z drugim repertoarjem — že polna tri leta in to zmeraj pred razprodano hišo. Ze pred premijero je bilo v predprodaji razprodanih nad 50 predstav. Te dni so ga igrali že nad 300 krat.

Država investira v gledališča težke denarje; tukaj so povsem neznana večna moledovanja in prerakanja zaradi »nekakšne subvencije«. Ta se dobro zaveda pomena, ki ga ima gledališče za ugled države in duhovno rast naroda, kateremu nudi v vseh gledališčih brez izjeme in to v vsem rajhu, nebroj skoro brezplačnih predstav letno potom organizacije »KDF«. Bržko pa porabi seveda država gledališče za svojo ideološko propagando, preneha biti gledališče umetniški zavod!!!

Imel sem priliko prisostvovati nekaterim vajam za Shakespearjevega Riharda II. v Fehlingovi režiji v drž. gledališču. Tolikšnega zanosa in fanatizma na delu še izlepa nisem videl v gledališču. Ena generalnih vaj se je pričela po dopoldanskim vaji in redni večerni predstavi po 11. uri ponoči in se je zavlekla skoro do 5. ure zjutraj. Na vseh obrazih je bila neka neizrečna predanost in ljubezen do trdega dela, nikjer najmanjša utrujenost ali zla volja. Kajpak so igralci za svoje naporno delo tudi vprav bajno plačani, spoštovani in cenjeni! Nemara ga ni med njimi, ki se ne bi pripeljal v svoji limuzini k skušnjam in ki ne bi šel v počitnice na svoje lastno posestvo na deželi? Vem, da zveni marsikaj ko v pravljici, a drži!

Veliko vidiš danes lahko tudi pri nemškem gledališču za nas zdravega in klenega, kar bi si veljalo zapomniti, premisliti in pretehtati! — td

Sin profesorja Janka Lavrina — čudežni otrok bramcotski

Tako se razpisujejo angleški časopisi o osemletnem sinčku našega rojaka univ. prof. Janka Lavrina. Na nedavni razstavi otroške umetnosti v Mansfieldu, ki kateri so bili pripisani po največ 16 let stari otroci, so vzbudile njegove risbe pozornost vseh obiskovalcev pa tudi številnih časopisov, ki prinašajo v svojih poročilih tudi reprodukcije njegovih slik in ga nazivajo »bramcotsko čudo«. (Bramcote je kraj pri Nottinghamu, kjer ima prof. Lavrina svojo vilo.) Organizator te razstave je rektor mansfieldske umetnostne šole H. M. Sutton, ki ustanavlja tudi umetnostno akademijo za nadarjene otroke. V razgovoru, ki ga je dal časopisnim poročevalcem, pravi med drugim tudi tole: »Po raznih mednarodnih mladinskih

razstavah sem videl že občudovanja vredne stvari, a nikoli nekaj tako imenitnega, kakor so slike Johna Lavrina.«

»Mladi John je že kot štiriletni otrok povsem na lastno pobudo krenil na pota svoje mame ge. Nore Lavrinove (tj. delo smo videli pred kratkim na razstavi v Jakopičevem paviljonu). Sprva se je ukvarjal bolj s »tehniko« in je risal avtomobile, stroje, vlake, tanke, podmornice, ki jim je dodajal lastne domisleke in »izume«. Nekako pred dvema leti pa je začel slikati marionete, maske, prav v zadnjem času pa celo portrete in pokrajine.« piše o njem list, po katerem posnemamo njegovo fotografijo.

Neskončno dolgih korakov stopa delavski oddelek nemških vojakov mimo bolgarskega min. predsednika Kjosjevanova, ko je bival v Berlinu.

»Gracie«, nova junakinja angleškega naroda

Gracie Fields je stara 40 let. Ni lepota, dasi ji je obraz prikupljiv in prijazen. Je hči mlinarja iz Rochdale in njeno življenjsko pot je moči primerjati s slehernim filmsko zvezdnico, le da zasluži trikrat več kot vsaka zvezdnica in vsak zvezdnik.

Gracie Fields zna peti. Poje ljubezenske pesmi, narodne in zabavne. Saj je dosti ljudi, ki znajo peti, a njej je le treba, da se postavi na oder in začne peti, pa se ljudje smejejo ali jokajo, kakor si ona želi. Ona sama se zmeraj resnično joka, kadarkoli zapoje kako žalostno romanco. Ona sama se tudi vedno iznova smeje, kadar poje zabavne pesmi. Njena umetnost je prav to, da more na vsakogar vplivati. Kako to doseže, ni moči dognati. Tako ji je prirojeno — pa pika!

Vsako bi jo rad povabil

Najrajši bi bila vsem ljudem všeč. Časih se usede in sedi ves dan in podpisuje na karte, le da bi bila vsem rojakom všeč. Ima na stotine prijateljev, in kadar potuje, ji ni treba nikoli stanovati v hotelu. Povsod so ljudje, ki si štejejo v čast, če jo smeje imeti pod streho. Le enkrat je bila prisiljena vzeti sobo v hotelu. To je bilo v njenem rojstnem mestu Rochdale, kjer se je toliko ljudi trgalo zanjo, da se ni hotela nikomur zameriti.

Nikoli ne poje isto pesem na isti način. Njen

spored obsega 65 raznih pesmi in zmeraj v glavi besedilo in napev najmanj 100 pesmi. Nikdar se ji ne pripeti, da bi narobe pela ali da ne bi znala dalje. Stiri lastnosti so, po katerih se razlikuje skoraj od vseh žensk: ona nikdar ne pije alkohola, nikoli ne kadi, ne preklinja in ni nikdar nedostojna. Nikdar se ne da zmotiti. Ko je nekoč med njenim nastopom začel jokati dojenček in delati konkurenco, ker je ona prav takrat pela z visokimi glasovi, je umolknila, pogledala na galerijo, in rekla: »Alright, ljubeček moj! Cez minuto bom že pri tebi!«

Gracie Fields nima svojih otrok, a ima otroke iskreno rada. Kadar dobi darila, tedaj jih pošlje tistim sirotam, ki jih je v Pencehavernu vzela za svoje. Sploh izkazuje množico dobrih del. Sirote, slepci, zavetišča, zavodi invalidov, sirotišnice — se nikoli zastonj ne obrnejo nanjo.

Dvorna dama

Lani jo je sedanjí kralj Jurij VI., ki je »Gracie« njegova najljubša igralka, povzdignil v dvorno damo. S kraljevsko dvojico je veže iskreno prijateljstvo in večkrat jo povabijo v Buckinghamsko palačo. Nedavno je bila na turneji po Ameriki in je tudi ondi žela samo slavo in hvalo. Pri tem pa je ostala preprosta in skromna, kakor je bila v začetku. Vse dohodke večinoma razda v dobre namene.

ŠPORT

BSK : Ujpest — že v soboto!

Na seji srednjeevropskega pokalnega komiteja je bilo sklenjeno, da bo druga semifinalna tekma med našim državnim prvkom BSK-om ter med madžarskim nogometnim prvkom Ujpestom odigrana že v soboto, dne 15. julija, in to prav iz finančnih razlogov, kajti obisk bo oba dni lahko rekorden, tako pa bi bil en sam dan: v soboto bosta igrala BSK in Ujpest, v nedeljo pa Ferencvaros in Bologna. Za to tekmo je BSK že organiziral poseben vlak svojih belgrajskih podizgačev, ki naj bi ga podprli v težkem boju sredi Budimpešte.

Madžarski veliki športni list »Nemzeti Sport« spet prinaša razgovor, ki ga je imel njegov dopisnik s sedanjim trenerjem BSK-a Mesarošem. Mesaroš mu je po tekmi drugi dan izjavil, da so ga BSK-ovi igralci sami zaprosili, naj bi uvedel v igro angleško taktiko. Nekaj časa se je upiral, pozneje pa je res začel, in glej, sistem se je prav pri BSK-u sijajno obnesel. BSK-ovi igralci so tudi njega prepričali, da je angleška taktika v igri najboljša. Zdaj je trdno prepričan, da bi vsakomur po pravici, če bi bil vprašan, kakšno taktiko naj svetuje, odgovoril, da angleško taktiko. BSK zdaj prav zares sistema nima še tako virtuozno izdelanega, kakor ga imajo Angleži, zato pa zna nadomestiti šibkeje plati z edinstveno poštvrtovalnostjo.

List navaja nato še označbo posameznikov na nedeljski tekmi v Belgradu. Takole se glasi ta karakteristika: »Najboljši branilec: Dubac (srednjeevropski razred), najboljši hali: Lechner (sprejel bi ga takoj kateri koli madžarski veliki klub), najboljši centerhalf: Dragičević (zraven njega se ne more niti dihati), najboljši strelec: Božović (strelja z obema nogama in iz vsake pozicije), najhitrejši: Adam (dokler ni bil poškodovan), najnesrečnejši: Szalay (ni bil kriv, ko je dal avtogol), najmirnejši človek: sodnik Eiba (od nikogar in od ničesar se ni dovolil zbegati), največje presenečenje: 16.000 gledalcev (pričakovali so polovico), najprijetnejša prevara: dostojna igra Belgrajčanov (v to ne gre računati tistih nekaj minut potem, ko je bila prisojena enajstmetrovka), največje šanse ni izkoristil: Glišović (s petih metrov je streljal mimo praznih vrat), kdo je izpustil največ prilik za gol: Glišović (štiri), najboljša ideja: bela žoga (pred koncem igre ne bi bilo mogoče več dobro videti žoge, ki bi bila temnejše barve).

Na dosedanjih letošnjih tekmah za srednjeevropski nogometni pokal je doslej skupno padlo 27 golov. Od tega števila sta madžarska kluba zabila 11 golov. Italijanska prav tako 11, BSK sam pa osem, češka kluba oba skupaj pet in Venus dva gola. BSK in Bologna vodita oba skupno z osmimi goli. Ujpest jih je dal šest, Ferencvaros pa pet. Največ golov je doslej zabil Božović, ki se zato odslej imenuje letošnji »kralj strelcev« v tekmovalstvu za srednjeevropski pokal. Božović je zabil pet golov. Reguzzoni, Puricelli in Kiszelly po tri, Zsengeller, Kocsis in Vujadović po dva, Sansone, Maini, dr. Sarosi in Lazar pa so zabil po en gol. Sobotno tekmo bo ob triletni na sedem zvečer prenašal iz Budimpešte belgrajski radio po posebnem poročevalcu.

Prave številke s klubskega atletskega prvenstva

Neznani moč piše že v zadnji številki »Ilustrovanih sportskih novosti«, ki je slabo informiran o izidih tekmovalstva za lahkoatletsko državno prvenstvo klubov, da se bosta za prvo mesto borili zagrebška Concordia in belgrajska Jugoslavija, za

tretje pa ljubljansko Primorje in mariborski Zelezničar. Takole pravi naprej: »Tako je ipak izostao dugo očekivani dvoboj »Concordia-Primorje« za naslov najboljšeg kluba u Jugoslaviji, jer je »Primorje« bilo mnogo oslabljeno.« (Prej pove še nekaj zanimivega, da na Zagreb klub vsemu v lahkoatletskem troboju nastopil okrepljen s Splitom, ki ga je zvezna uprava za letošnje podredila Zagrebu.) Može, ki so menili, da so se spet enkrat srečno izognili temu dvoboju med Concordio in Primorjem, so se zmotili in urezali, kar bodo pokazale naslednje vrstice:

Zdaj imamo točne rezultate tekmovalstva v Ljubljani, ki se je vršilo dne 2. t. m. za klusko prvenstvo države in lahki atletiki, in sicer so dosegli Primorje 18.664, Ilirija 17.525 točk. Rezultati mariborskih klubov znašajo predvidoma za Zelezničar 17.296 točk, za Rapid 15.548 točk. Te točke oziroma rezultati se ne bodo dosti menjali, možne so kvečjemu majhne pogreške, in sicer pri event. računanju točk. SK Jugoslavija iz Belgrada je računala točke šatele po dobljenih informacijah štirikratno namesto enkratno, tako da ji bo odpadlo samo za šatefo 2493 točk. Razen tega smo ugotovili, da je tekač Bančić nastopil na 800 in 1500 m ter se mu bosta zaradi tega oba rezultata anulirala, kar znaša tudi 1084 točk, tako bo Jugoslavija padla od 19.746 na 16.189 točk. Vrstni red klubov je pa naslednji:

1. Concordia 20.853. 2. Primorje 18.664. 3. Ilirija 17.525. 4. Zelezničar 17.296. 5. Jugoslavija 16.189. 6. Hašk 15.827. 7. Rapid 15.548. 8. Maraton 14.992. 9. SK Celje 14.780.

Rezultate športnega kluba Hajduka nismo mogli vzeti v obzir, ker se bo moralo celo tekmovalje anulirati. Po poročilu zveznega delegata je bilo namreč ugotovljeno, da v Splitu ni bilo vse v redu. Tako jama za skok v daljino ni odgovarjala predpisom, t. j. doskočišče je bilo dosti niže, pa ga kljub zahtevi zveznega delegata niso hoteli pravilno urediti za tekmovalje. Prostor, kjer je tekla šatefa in predaje, niso bile označene. Case na 1500 in 5000 m so za posamezne tekmovalce samo brali, niso pa jih štopali tako kakor je bilo predpisano v propozicijah po dveh zveznih sodnikih. Vse te pomankljivosti in dovoljni meri osvetljujejo pogoje, pod katerimi se je razvijalo tekmovalje v Splitu. Mislimo, da je to več kakor zadosten razlog, da rezultati tekmovalstva v Splitu ne morejo biti upoštevani. Na zvezni seji z dne 6. t. m. je bil odrejen termin finalnega tekmovalstva za klusko prvenstvo države za 26. in 27. avgust. V finalnem tekmovalstvu se bosta srečala Primorje in Concordia v Ljubljani, Ilirija: Zelezničar pa v Mariboru. Seveda bo vsa zadeva precej resna, ker se bodo klubi skrajno potrudili, da bi prišli na prvo mesto. Tako bo Ljubljana spet lahko videla resno in težko borbo za prvo mesto v lahki atletiki, mesto, ki ga je imela ASK Primorje kar pet let! Potrebno pa je, da oblasti in javnost priskočijo z denarnimi sredstvi na pomoč klubu, da bo lahko uredil igrišče ter pripravil tekmovalce za to težko borbo. Končno bo tedaj le prišlo do toliko vroče perečega boja med Primorjem in Concordijo — do boja, ki bi po pravici nosil tudi naslov: Ljubljana ali Zagreb?

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Podporno društvo slovenskih športnikov. Ustanovni občni zbor bo v ponedeljek dne 17. julija l. l. ob 30 v prostorih SK Ljubljane, Beethovnova ul. 9. I. nadst. Vabijo se na zborovanje vsi, ki se za namen društva zanimajo. Pravila društva je banaka uprava že odobrila. — Pripravljalni odbor.

Otroški kotiček.

Pravljica iz gozda

(38) Pokleknil je na obalo, ter nagajal:
»Kvak, kvak, kje si, kraljica mlak?
Daj, pokaži se, da te vidi vsak.«
Hotel je nadaljevati svojo pesmico, toda žaba Skopulja se je priplazila za njegovim hrbtom in ga porinila v vodo.

(39) »Ti hudobna skopulja,« je ves jezen mrmral Mezinček, ko je lezel na suho. Trstje pa se mu je smejalo: »No, Mezinček, pa si se le enkrat umil.« Mezinček je bil ves užaljen in se Zlatokljunčku pritožil: »Za eno samo jagodo pa takšna reč.«

IZOLACIJE

proti vlagi in vročini, ploščice za oblaganje sten, mavec, šamot in ves ostali

gradbeni material

dobite pri

MATERIAL

LJUBLJANA, Tyrševa c. 36 a
Telef. 27-16 Brzjavlj.: Material

KRAPINSKE TOPLICE

Starodavno, znamenito, radioaktivno kopališče in zdravilišče, zdravi uspešno revmatizem ishias, protin, ženske bolezni itd. Zdravljenje z blatom, kopalnice v hiši, nanovo zgrajen velik bazen na prostem, dobra hrana, nizke cene, znaten popust za čas pred in po sezoni, pavšalna zdravljenje, lastni avtobus na postaji Zabok—Krapinske toplice, brezplačna vožnja po železnici nazaj itd. Zahtevajte prospekte!

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Denar

Velika trg. hiša
dvonadstropna, v središču Celja, s trgovskimi lokali in velikimi skladišči na prodaj. Ponudbe na podr. »Slovenca« v Celju pod »Kapital«.

Hranilne knjižice
3% obveznice
in druge vrednostne papirje kupuje in plača najbolje

BANČNO. KOM. ZAVOD
Maribor, Aleksandrova 40

Službe iščejo

Dekle z dežele
20 letno, zdravo, krepko, v vsakem oziru neoporečno, pridno, zna tudi malo kuhati in opravljati druga dela v meščanski hiši, se priporoča plemeniti in dobronamerni gospodini, ki bi hotela vzgojiti si dobro, skrbno in zvesto pomočnico. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11332. (a)

Službo dobe

Dve kuharici
perfektni (ena Mehlspeiserin) sprejemem za München. Predstaviti se od 3 do 4. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11249. (b)

Služkinjo
sprejemem. Florjanska ul. št. 26. (b)

Trgov. pomočnika(-co)
sprejemem v usnjarsko-galanterijsko trgovino. — Prednost večletna praksa v omenjeni stroki. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 11365. (b)

Zastopnika

za Dravsko bano-vino iščemo. V poštev pridejo samo prvostopne in resne moči, dobro uvedene v specerijskih in delikatesnih trgovinah, ter ki po možnosti posedujejo lasten avto. — Ponudbe z navedbo dosežanj njegovega poslovanja in referencami je treba osebno oddati našemu opolnomočenemu g. Vilku Sporišu v nedeljo, dne 16. julija t. l. v hotelu »Union« v Ljubljani od 10.—12. ure dopoldne.

»Grlič«, tvornica čokolade i kandita, Zagreb.

Razno

Brezplačen zavitek
»Dostalovega« toaletnega bisera za poskušnjo. — Uspeh pri prvi uporabi. Spustajti, mozolji, nečistošči lica izginejo. Poslajte za stroške 3 din v znamkah. »Kemikalija«. Novi Sad 144. V lekarnah in drogerijah originalni karton 32 din.

Potniku
ki stalno potuje z avtom po Sloveniji se pridruži s tekstilno kolekcijo. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »500-1632«. (r)

To je varstvena znamka za

Sanoped

ki trajno odpravi vse slabe posledice potenja (zopern duh, razjedanje kože in tkanin, tvorbo kurjih oces, otišancev itd.)

Gospod DOBERLE M. iz Ljubljane piše: »... Navzlic skrbni negi nog je potenje napredovalo tako, da sem strašno trpel pri svojem poklicu. Poslužil sem se Vašega praška, ki mi je čudovito pomagal. Vsakomur priporočam zoper potenje nog Vaše sredstvo »SANOPED«, ki je v resnici učinkovito.«

Zahtevajte »SANOPED« v vseh specialnih trgovinah

Glavna zaloga za Jugoslavijo:

drogerija M. JANČIGAJ, Ljubljana, Krekov trg 10

Pouk

Učiteljico ali vzgojiteljico
za en mesec — za dečji penzionat, iščemo za takoj. Pogoji znanje nemškega jezika. Ekspresne ponudbe na naslov: Feriarno bivališče »Triglav« v Bohinjski Bistrici. (b)

Glasba

Pianino
(lep glas) poceni prodam. Zg. Šiška, Za vasjo št. 31, Mlakar. (g)

LETUVIŠČA

Pension »Velebit« v Pagu
z dobro domačo kuhinjo in zdravo morskno klimo, popolna oskrba, vključno vse takse 40 din. (e)

Gnojilne črpalke
brzoparilniki
štedilniki

GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabi, 10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje Podraž Ciril, Ig 147 pri Ljubljani

Razglas

Rekrutje-dijaki, rekrutirani l. 1938. in prej. ki imajo pravico do dijaškega roka po čl. 49 pod a), t. 1. Zakona o ustroju vojske i mornarice, t. j. tisti, ki so napravili vsaj višji tečajni izpit v gimnazijah ali realkah, oziroma so dovršili popolno srednjo strokovno šolo s končnim izpitom, ki ustreza višini napravljenega višjega tečajnega izpita in kateri žele stopiti v kader letos, naj narede prošnje zaradi dodelitve v kader na pristojna vojna okrožja do 1. avgusta.

Prošnji naj prilože spričevalo, oziroma potrdilo o dovršeni šoli.

Ministrstvo vojske in mornarice Dž. št. 14268, 6. julija 1939.

Stara — dobro vpeljana

Kamnoseška delavnica

v Skoplju se prodaja, ali se sprejme

družabnik-strokovnjak

Potreben kapital 200.000 dinarjev

Reflektanti naj se zgledajo v upravi »Slovenca« pod »Dobra prilika 1940«

KILA

Nov izum dr. Barrere-a, specialista za kilavost in premikanje organov, je pas Neo-Barere, ki brez vzmeti in pelote (trde hruške) pridržuje vsako kilo in usposablja bolnika, da lahko vrši tudi najtežje posle. Resnost tega izuma je dokazana s tem, ker je sistem dr. Barrere sprejel higijenski svet pri francoskem vojnem ministrstvu.

Povešen želodec

Želodčne bolečine, tegoba po jedi, slaba volja po jedi, želodčna kislina, bolečine v križu in pod rebri, vzpehavanje, napanjanje, neurejena stolica, nervoza, nespečnost, utrujenost, stalno slabljenje in izmučenost so znamenja povešenega želodca. Dajte se rentgenološko pregledati in če bo vaš zdravnik konstatiral povešen želodec, je edino sredstvo, ki pomaga, pas dr. Barrere-a za povešen želodec. Neprijetnosti ponehajo že prvi dan in bolniku se vrača izgubljeno zdravje.

Specialni pasovi za kilo pri žensh in otrocih, kakor tudi pasovi po operaciji slepega črevesa, povešeno maternico itd. Tehnični specialist Francoz dr. Barrere-a vrši brezplačne poskuse v Ljubljani 15., 16. in 17. julija v apoteki mr. ph. Slavka Hočevarja, Šiška.

Stalna prodaja Barrere-ovih pasov

SANITAS

Terazije 5 - Beograd

Palača Izvozne banke (v pritličju). — Brošuro za povešen želodec razpošiljamo za 5 din v poštinih znamkah.

Po vaši želji Vam izdela
Knjigoveznica
Jugoslovanske tiskarne
v Ljubljani
Kopitarjeva 6/II

v svoji žrtalnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi, istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška dela, posebno razne vezave od preprostih do razkošnih oblik.

Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic, pasov, denarnic in drugega usnjenega galanterijskega blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, modernih fazonah.

Cene skrajno nizke.
Poslužite se!

Zahvala

Vsem, ki so ob prerani smrti najine ljubljene hčerke

VIDE
VRTOVČEVE

profesorice na Mestni ženski realni gimnaziji

sočustvovali z nama, naju prišli tolažiti, jo spremili na njeno zadnji poti ter obsuli njen grob s cvetjem, izrekava najino najiskrenejšo zahvalo.

Posebej se zahvaljujemo zastopnikoma g. župana g. prosvet. inspektorju Josipu Westru in g. direktorju Josipu Osani, dalje g. direktorju Antonu Bajcu, g. profesorju dr. Antonu Slodnjaku in gđ. Sonji Goršetovi za tople besede, izrečene v slovo, in g. dr. Stanetu Rapetu za posebno počastitev ranjke.

Ljubljana, dne 12. julija 1939

Josip in Olga Vrtovec